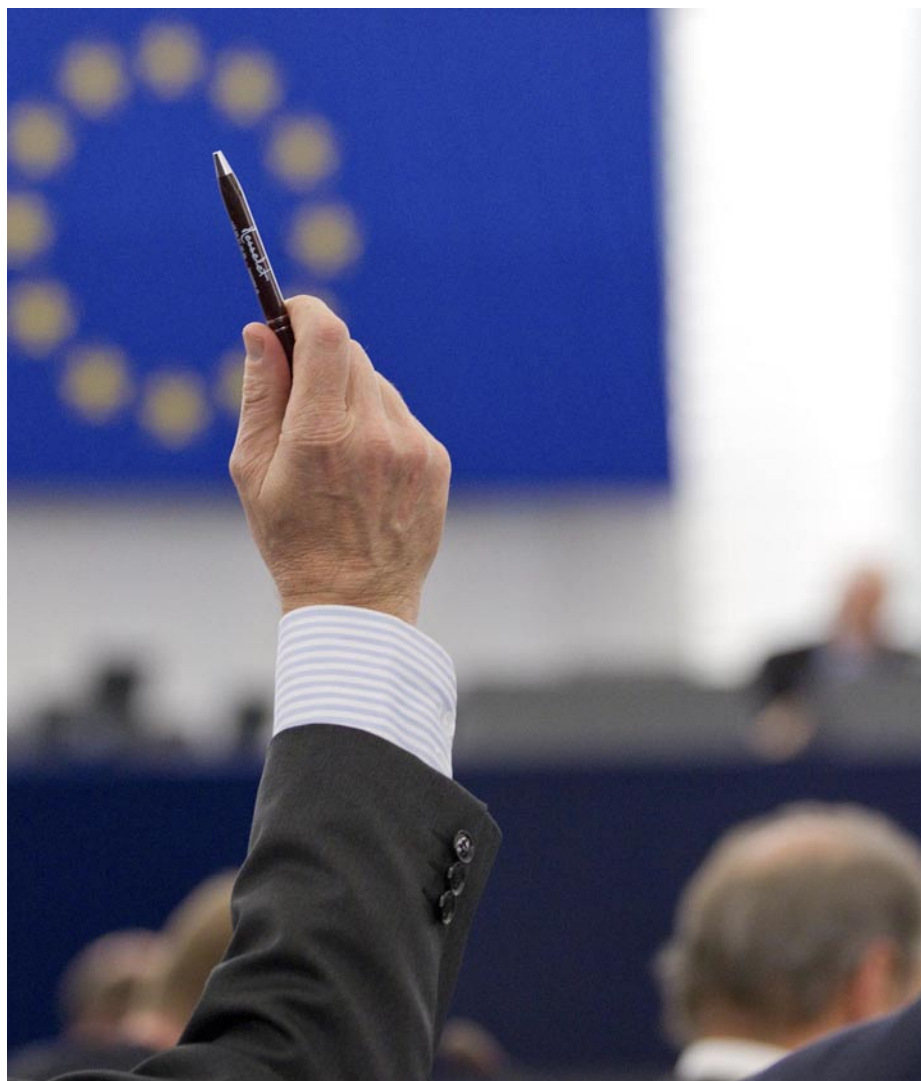

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

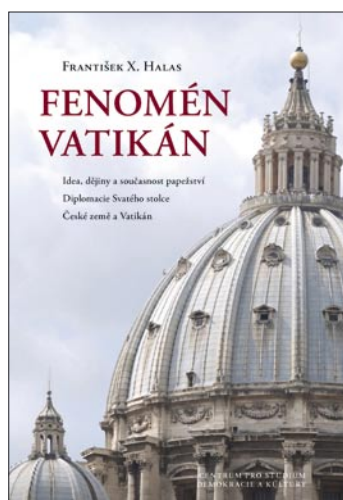
LISTOPAD 2013

ONDŘEJ KRUTÍLEK(ED.)

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, LISTOPAD 2013

FRANTIŠEK X. HALAS

Fenomén Vatikán

Idea, dějiny a současnost papežství –
Diplomacie Svatého stolce – České země a Vatikán

Rozsáhlá historická studie o nejmenším státu světa je rozčleněna do čtyř kapitol. První kapitola se zabývá otázkou, proč a v jakém smyslu je římský biskup hlavou největší z křesťanských církví. Druhá kapitola podává historický přehled vývoje instituce papežství v jeho vztahu ke „světské moci“ až do zániku církevního státu v roce 1870. Třetí kapitola se věnuje moderní podobě Městského státu Vatikán po roce 1929 a zkoumá vedle vývoje jeho organizační struktury především proměny jeho mezinárodního postavení a podoby jeho diplomacie. Čtvrtá kapitola je pak věnována minulosti a přítomnosti vztahů mezi římským stolicem a českým národem v jejich politickém i náboženském rozměru. První vydání knihy vyšlo před devíti lety a bylo rychle rozebráno. Nové vydání je doplněno o podrobný výklad událostí historie papežství posledních let až po nástup papeže Františka.

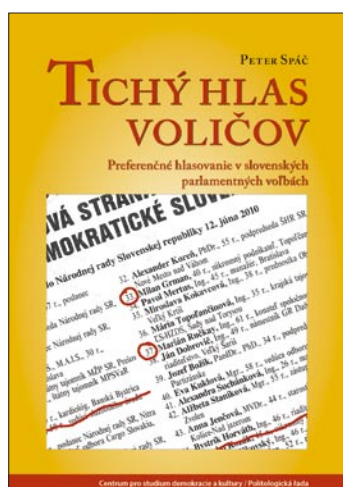
Druhé, rozšířené a aktualizované vydání, vázané, formát B5, 784 str. + 8 str. bar. obraz. přílohy, 598 Kč

FRANTIŠEK MIKŠ (ED.)

Co zůstává Malá antologie soudobé české poezie

Co zůstává. Pro básnickou antologii možná překvapivý název, jenž vyžaduje vysvětlení. Mým záměrem rozhodně není pouštět se zde do hodnocení české poezie v daném období, nebo dokonce rozhodovat o tom, co z ní „přežilo“ a co nikoliv. Mé cíle jsou mnohem skromnější – prostřednictvím knižního výboru podat svědectví o poezii ve dvou minulých desetiletích z pohledu redakce jedné revue, ukázat, co jsme v té době četli a tiskli... Chci podat zprávu o snažení určitého okruhu lidí kolem jednoho časopisu, o snažení, které snad mělo smysl. Spisovatel Pavel Švanda, jeden z kmenových autorů *Proglasu* a člověk schopný hlubší teoretické reflexe, v jednom ze starších čísel poznamenává, že poezie má nabízet především speciální možnost vyvolat soustředění. Možnost dotknout se smyslu životní situace, a to i v době, kdy běžný kulturní konzum nabízí hlavně rozptýlení. Někdy básní dohlédneme jen na svou okamžitou náladu, ale i to je pro člověka užitečné. Na opravdu dobré básni je však nejkrásnější to, když v čase přesahuje sebe samu a nabízí nové významy nejen čtenáři, ale i autorovi. Kvalitní poezie překlenuje trhliny v našem kolektivním i osobním vědomí, nese nás časem. Je tím, co zůstává, alespoň pro nás a pro tuto chvíli. (z předmluvy editora)

Brož., formát B5, 310 str., 298 Kč

PETER SPÁČ

Tichý hlas voličů

Preferenčné hlasovanie v slovenských parlamentných voľbách

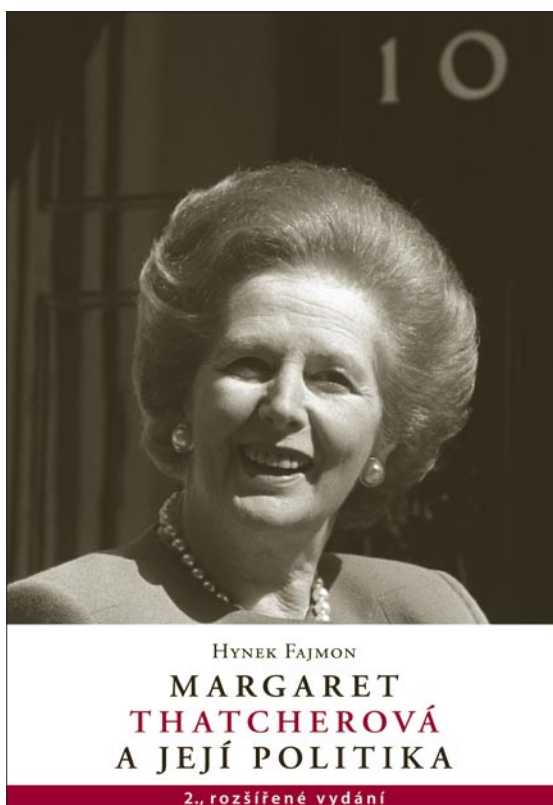
Táto kniha ako prvá prináša komplexné spracovanie témy preferenčného hlasovania v parlamentných voľbách na Slovensku. Autor v publikácii uskutočňuje detailnú analýzu súčasného stavu a predstavuje jeho hlavné aspekty a dôsledky. Nad rámec toho rozoberá jednotlivé alternatívy k existujúcemu systému, ktoré boli predstavené v posledných rokoch. Ako pristupujú slovenskí občania k prednostnému hlasovaniu? Aké dopady malo zavedenie celoštátneho volebného obvodu? Akú šancu na zvolenie majú kandidáti na dne listiny a prečo sa tento krok opakovane podaril Igorovi Matovičovi? Získavajú slovenskí poslanci podporu po celom území štátu? A môže sa vplyv slovenských voličů v otázke výberu členů parlamentu posilnit pomocou zmeny aktuálneho volebného zákona? Na tieto i ďalšie otázky nájde čitateľ v predstavenej knihe odpovede, vychádzajúce z autorovho dlhodobého zamerania na danú problematiku a podložené bohatým grafickým a faktografickým spracovaním.

Brož., 236 str., 249 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

HYNEK FAJMON

Margaret Thatcherová a její politika

e-publikace 2., rozšířené vydání

Margaret Thatcherová je fascinující a inspirativní osobností moderní světové politiky. „Konzervativní revoluce“, kterou zahájila v osmdesátých letech, změnila tvář Velké Británie a později i východní Evropy. Kniha poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona Margaret Thatcherová a její politika vychází při příležitosti osmdesátých pátých narozenin bývalé premiérky. V úspěšné „politické biografii“ se autorovi (jenž původně vystudoval historii) podařilo skvěle skloubit důkladnou práci historika s rozhledem a zkušenostmi aktivního politika hájícího pravicové hodnoty. Druhé vydání knihy, jež poprvé vyšla v roce 1999, autor podstatně rozšířil a doplnil o kapitolu věnovanou působení a rozsáhlé spisovatelské činnosti Margaret Thatcherové po roce 1990, kdy odešla z aktivní politiky. Podstatně jsou rozšířeny i závěrečná chronologická příloha a slovníček nejvýznamnějších představitelů „thatcherismu“. K českému čtenáři se tak dostává první kompletní biografie političky, jejíž odkaz je stále živý a inspirativní.

E-publikace ve formátu PDF, 392 str. + 16 str. fotopřílohy, 198 Kč

Ke stažení zde:

www.kosmas.cz/knihy/183111/margaret-thatcherova-a-jeji-politika/

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFIL EDITORA

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů. Příležitostně přispívá do Lidových novin, časopisů Reflex a Finmag (www.finmag.cz) a na server Euroskop (www.euroskop.cz).

OBSAH

STALO SE...	6	Vzdělávání a výzkum	23
PŘEHLED DĚNÍ	9	Nový program ERASMUS+ bude plně funkční od roku 2014	23
Daně	9	Instituce potvrdily nový program Horizont 2020 a COSME	24
„Umělé“ snižování korporátních daní bude obtížnější	9	Zaměstnanost a sociální věci	25
Energetika	9	Uplatňování práv pracovníků na volný pohyb se musí zlepšit, zní z EP i Rady	25
Komise: Veřejná podpora obnovitelných zdrojů by měla postupně skončit	9	EP podpořil 40% kvótu na zastoupení žen v řídicích orgánech firem	26
Hospodářská a měnová unie	10	Zemědělství	28
Komise uveřejnila roční analýzu růstu	10	Budou členské státy EU rozhodovat o GMO neomezeně?	28
Informační společnost	11	Členské státy odmítají zpřísnění pravidel státní podpory v zemědělství	28
Rada a EP se dohodly na financování transevropských telekomunikačních sítí	11	Podoba SZP v letech 2014–2020 potvrzena EP	29
Surfovat na internetu bude možné také „v oblacích“	12	Komise chce spustit propagační strategii zemědělských produktů z EU	30
Ochrana osobních dat na obou stranách Atlantiku musí být přísnější	12	Životní prostředí	31
Institucionální záležitosti	14	Méně plastových tašek, navrhuje Komise	31
Rada a EP stvrdily víceletý finanční rámec 2014–2020 i rozpočet 2014	14	Rada a EP se shodly na zmírnění kompromisu ohledně snížení emisí CO ₂ z osobních aut	32
Justice a vnitro	15	VE ZKRATCE...	33
Komise dále posiluje práva občanů v trestním řízení	15	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	42
Regionální politika	16	VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT	43
Nový program EU usnadní financování kultury a audiovizí	16	VEŘEJNÉ KONZULTACE V PROSINCI 2013	45
EP schválil dohodu o budoucí kohezní politice	16	KALENDÁŘ NA PROSINEC 2013	46
Spotřebitelé	17	SEZNAM ZKRATEK	47
ECON podporuje právo na základní bankovní účet	17	SLOVNÍČEK	49
Komise chce spotřebitelům usnadnit vymáhání drobných nároků	18	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	52
EP: Drobní investoři se musí o finančních produktech dozvědět více	19		
Vnitřní trh	20		
Snazší udělování hudebních licencí již v roce 2015	20		
Reforma pojišťovnictví v EU na obzoru	21		
INTA: Mezinárodní trh veřejných zakázek má doznat změn	22		
IMCO podpořil zpřísnění směrnic o účetnictví	23		

STALO SE...

Kvůli panujícím neshodám institucí EU o podobě pravidel veřejné podpory Komise v období 2014–2020 předkládá opatření na prodloužení stávající podoby regulace veřejné podpory o 6 měsíců (více v příspěvku **Členské státy odmítají zpřísnění pravidel státní podpory v zemědělství**).

Komise přijala 4. 11. 2013 návrh směrnice, který členskými státy ukládá, aby omezily používání lehkých plastových nákupních tašek. Cílem návrhu je redukovat nepříznivé dopady na životní prostředí, zejm. pokud jde o zahazování tašek mimo odpad, podpořit předcházení vzniku odpadu a účinnější využívání zdrojů a zároveň omezit negativní sociálně-ekonomické dopady (více v příspěvku **Méně plastových tašek, navrhuje Komise**).

Zástupci EP a Rady se 4. 11. 2013 shodli na snazším udělování hudebních licencí, což by v celé EU mělo pomoci ke zvýšení počtu hudebních služeb, jež budou dostupné online (více v příspěvku **Snazší udělování hudebních licencí již v roce 2015**).

Rada a EP se 5. 11. 2013 neformálně shodly na pozměněném návrhu nařízení o hlavních směrech transevropských telekomunikačních sítí (TEN-T). Norma zajistí, aby transevropské telekomunikační sítě při splnění určitých podmínek mohly získat finanční prostředky z EU (více v příspěvku **Rada a EP se dohodly na financování transevropských telekomunikačních sítí**).

Výbor EMPL 5. 11. 2013 podpořil návrh směrnice, která by měla zajistit lepší uplatňování unijních právních předpisů týkajících se práva občanů pracovat v jiném členském státě, a usnadnit tak jejich využívání v praxi. Stejně tak učinil 22. 11. 2013 i Coreper (více v příspěvku **Uplatňování práv pracovníků na volný pohyb se musí zlepšit, zní z EP i Rady**).

Komise 5. 11. 2013 zveřejnila formou sdělení právně nezávazné obecné zásady (guidelines) k veřejné podpoře trhu s elektřinou. Členské státy by měly postupně ukončit veřejnou podporu obnovitelných zdrojů a v odvětví více upřednostňovat tržní prin-

cipy (více v příspěvku **Komise: Veřejná podpora obnovitelných zdrojů by měla postupně skončit**).

Komise vyzvala 6. 11. 2013 Radu, aby konečně přijala její návrhy na změnu schvalovacího procesu pěstování geneticky modifikovaných organismů v EU směrem k rozšíření pravomocí jednotlivých členských států. Reaguje tak na rozsudek ESD ve věci žaloby na nečinnost Komise při autorizaci nového typu GMO kukuřice (více v příspěvku **Budou členské státy EU rozhodovat o GMO neomezeně?**).

Komise 13. 11. 2013 publikovala roční analýzu růstu a zahájila proces koordinace hospodářských politik v EU – evropský semestr 2014. Hlavní závěr letošní analýzy je zachovat tempo probíhajícího oživení evropských ekonomik, tj. realizovat reformy, které ho podporují (více v příspěvku **Komise uveřejnila roční analýzu růstu**).

Komise přijala 14. 11. 2013 nová pravidla, díky nimž bude nejmodernější bezdrátová komunikační technologie 3G a 4G moci být využívána cestujícími na palubách letadel v celé EU. Cestující tak budou mít přístup k většímu spektru internetových služeb (více v příspěvku **Surfovat na internetu bude možné také „v oblacích“**).

Litevské předsednictví 14. 11. 2013 dosáhlo s EP dohody o směrnici Omnibus II. To by mělo umožnit funkčnost legislativy Solvency II, která reguluje sektor pojišťovnictví v EU. Omnibus umožňuje pojišťovnám i nadále nabízet dlouhodobé garantované produkty (tzv. LTG), například životní pojištění, které byly hlavní překážkou kompromisu (více v příspěvku **Reforma pojišťovnictví v EU na obzoru**).

Výbor ECON 18. 11. 2013 podpořil návrh směrnice „o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky“. Norma by měla všem legálním rezidentům v EU garantovat právo na základní bankovní účet (více v příspěvku **ECON podporuje právo na základní bankovní účet**).

Nové nastavení programu, který ponese název ERASMUS+, bude zahrnovat dosavadní programy podporující např. zahraniční studijní pobyty nebo odborné vzdělávání a školení. Plénum EP 19. 11. 2013 potvrdilo navýšení rozpočtu a další nová opatření. Následně o programu hlasovala na Rada (více v příspěvku **Nový program ERASMUS+ bude plně funkční od roku 2014**).

Komise 19. 11. 2013 předložila návrh, jehož cílem je zvýšit limit pro podání žaloby u drobného nároku z 2 tis. € na 10 tis. €, a usnadnit tak spotřebitelům (fyzickým i právnickým osobám) vymáhání jejich nároků (více v příspěvku **Komise chce spotřebitelům usnadnit vymáhání drobných nároků**).

Plénum EP 19. 11. 2013 schválilo nový program Kulturní Evropa zaměřený na podporu šíření uměleckých a audiovizuálních děl a mobilitu umělců v širokém spektru kulturních odvětví. Navazuje na programy MEDIA a Kultura (více v příspěvku **Nový program EU usnadní financování kultury a audiovize**).

Nejdříve plénum EP 19. 11. 2013 a posléze i Rada 2. 12. 2013 schválily podobu víceletého finančního rámce 2014–2020. Plénum EP 20. 11. 2013 také schválilo rozpočet EU pro rok 2014 a způsob financování mezer v rozpočtu 2013 – den poté, co rozpočet potvrdila i Rada (více v příspěvku **Rada a EP stvrdily víceletý finanční rámec 2014–2020 i rozpočet 2014**).

Plénum EP schválilo 20. 11. 2013 jak kompletní reformní balík SZP v letech 2014–2020, tak specifické podmínky pro fungování SZP v přechodném období v roce 2014. EP tak formálně stvrdil kompromis uzavřený s členskými státy (více v příspěvku **Podoba SZP v letech 2014–2020 potvrzena EP**).

Plénum EP 20. 11. 2013 schválilo kompletní legislativní balík týkající se kohezní politiky. Zároveň byl vyřešen spor ohledně nastavení tzv. makrokonkondicionality u strukturálních fondů a výše finančních prostředků pro Evropský sociální fond (více v příspěvku **EP schválil dohodu o budoucí kohezní politice**).

Plénum EP 20. 11. 2013 přijalo zprávu k návrhu nařízení o informacích pro investory do strukturovaných retailových (maloobchodních) investičních produktů (Packaged Retail Investment Products

– PRIPs). Drobní investoři by se měli o daných finančních produktech dozvědět více (více v příspěvku **EP: Drobní investoři se musí o finančních produktech dozvědět více**).

Plénum EP 20. 11. 2013 podpořilo kontroverzní návrh Komise mající do roku 2020 zajistit 40% zastoupení žen v řídicích orgánech firem. Komise to okamžitě přivítala (více v příspěvku **EP podpořil 40% kvótu na zastoupení žen v řídicích orgánech firem**).

Komise 21. 11. 2013 představila návrh nařízení, které obsahuje konkrétní nástroje na vytvoření strategie EU zaměřené na podporu zemědělských produktů pocházejících z EU na trzích třetích zemí. Cílem je přesunout propagaci primárně zaměřenou na domácí trh za hranice EU a podpořit projekty z více členských států (více v příspěvku **Komise chce spustit propagační strategii zemědělských produktů z EU**).

EP 21. 11. 2013 schválil legislativní návrhy týkající se Horizontu 2020, nového komplexního programu sjednocujícího dosavadní programy v oblasti vědy, výzkumu a inovací pro léta 2014–2020. Současně schválil i program COSME pro malé a střední podniky. Program Horizont 2020 i COSME vzápětí podpořila Rada (více v příspěvku **Instituce potvrdily nový program Horizont 2020 a COSME**).

Komise 25. 11. 2013 navrhla revizi směrnice č. 2011/96 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států s cílem zamezit „umělému“ snižování korporátních daní, a tedy daňovým únikům (více v příspěvku **„Umělé“ snižování korporátních daní bude obtížnější**).

Instituce 26. 11. 2013 uzavřely novou neformální dohodu o parametrech, které snižují původně dohodnuté nároky na snížení emisí CO₂ z osobních aut do roku 2020. Došlo tak k revizi dohody uzavřené v červnu 2013 (více v příspěvku **Rada a EP se shodly na zmírnění kompromisu ohledně snížení emisí CO₂ z osobních aut**).

Komise 27. 11. 2013 představila opatření, které je třeba přijmout k obnově důvěry v datové toky a posílení ochrany údajů mezi EU a USA. Důvěra byla narušena odhalením, že USA sbírají některá citlivá data (více v příspěvku **Ochrana osobních dat na obou stranách Atlantiku musí být přísnější**).

Komise 27. 11. 2013 předložila balík legislativních návrhů, které mají posílit záruky občanů v trestním právu procesním. Hlavním cílem je zaručit občanům právo na spravedlivý proces před jakýmkoliv soudem v EU, a to bez ohledu na státní příslušnost (více v příspěvku **Komise dále posiluje práva občanů v trestním řízení**).

Výbor INTA 28. 11. 2013 podpořil návrh nařízení, jež by mělo unijním subjektům efektivněji otevřít

trhy s veřejnými zakázkami mimo území EU (více v příspěvku **INTA: Mezinárodní trh veřejných zakázek má doznat změn**).

Výbor IMCO 28. 11. 2013 podpořil revizi stávajících směrnic o účetnictví s cílem „zvýšit transparentnost některých velkých společností v sociální a environmentální oblasti“ (více v příspěvku **IMCO podpořil zpřísnění směrnic o účetnictví**).

PŘEHLED DĚNÍ

DANĚ

„Umělé“ snižování korporátních daní bude obtížnější

Proposal for a Council Directive amending Directive 2011/96/EU on the common system of taxation applicable in the case of parent companies and subsidiaries of different Member States (COM(2013)814)

Komise 25. 11. 2013 [navrhla](#) revizi [směrnice č. 2011/96](#) o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států s cílem zamezit „umělému“ snižování korporátních daní, a tedy daňovým únikům.

Kontext

Problémem podle Komise je, že některé společnosti „uměle“ zakládají dceřiné společnosti či pobočky v členských státech s výhodnějším zdaněním, přes které si pak mateřské firmy přesouvají peníze, aby se vyhnuly danění jinde. Sporné jsou údajně také plány firem využívající takzvané hybridní úvěry, které jsou v různých zemích definovány buď jako úvěr, nebo jako majetkový podíl, a proto také různě daněny. Směrnice č. 2011/96 přitom byla přijata kvůli zamezení dvojího zdanění jedněch a těch samých společností, ne k zamezení jejich [dvojího nezdanění](#).

Komise praxi, již chce do budoucna zamezit, shrnuje již v prosinci 2012 v [akčním plánu](#) pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům s celkem 30 opatřeními a ve 2 navazujících sděleních, zejm. v tom o tzv. agresivním daňovém plánování (více v příspěvku „Komise tvrdě proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)).

Obsah a sporné body

Firmy by v budoucnu předně neměly mít možnost zneužívat rozdílů mezi zeměmi EU v přístupu ke zdaňování přesunu peněz mezi mateřskými a dceřinými společnostmi. Hybridní úvěry by pak neměly profitovat z daňových výjimek (pokud se na hybridní úvěr uplatní daňový odpočet v členském státě, kde působí dceřiná společnost, pak bude muset být zdaněn podle pravidel státu, ve kterém sídlí mateřská společnost).

Problémem návrhu ale je, že nová pravidla mají být zaměřena na jednání, které sice je v souladu s literou zákona, ale jde proti jeho „duchu“. Nadto platí, že mezi členskými státy EU se standardně uplatňuje princip daňové konkurence – a předložený návrh jde přímo proti němu. A tak není jasné, jak se k němu postaví Rada.

Další vývoj

Vzhledem k tomu, že návrh se týká daní, Rada o něm musí hlasovat jednomyslně. Podle Komise by měla být směrnice schválena v průběhu roku 2014, aby mohla být implementována do 31. 12. 2014.

ENERGETIKA

Komise: Veřejná podpora obnovitelných zdrojů by měla postupně skončit

Sdělení Komise Vytvoření vnitřního trhu s elektřinou a optimální účinek veřejných zásahů (C(2013)7243)

Komise zveřejnila 5. 11. 2013 formou [sdělení](#) právně nezávazné obecné zásady (guidelines) k veřejné podpoře trhu s elektřinou. Podle nich by členské státy měly postupně ukončit veřejnou podporu obnovitelných zdrojů a v odvětví více upřednostňovat tržní principy.

Kontext

Podle Komise jsou technologie obnovitelných zdrojů již natolik vyspělé a jejich produkční náklady poklesly do té míry, že je na čase vystavit je tržním principům. Věnuje se přitom zejména solární a větrné energii s cílem poskytnout státům na základě nejlepší praxe návod reformy stávajících parametrů státní podpory v energetice. Druhým bodem sdělení je doporučení pro efektivní budování zálohových kapacit pro případ výpadků obnovitelných zdrojů energie. Navazuje tak na sdělení z listopadu 2012 věnující se dokončení jednotného trhu s energiemi (více v příspěvku „EK vydala sdělení hodnotící dosavadní pokrok v budování jednotného energetického trhu“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Obsah

Státní podpora by [měla být](#) poskytována v co nejmenším možném rozsahu na základě porovnání výše kompenzací a technologických nákladů. Místo garantované výkupní ceny za kWh elektrické energie by měly členské státy zvolit jiné nástroje jako například prémiové bonusy k tržním cenám. Kvůli zajištění stability odvětví a investic je však nutné zavádět tržní principy postupně. Zároveň varuje členské státy před retroaktivními kroky v otázce veřejné podpory.

Komise rovněž [vyzývá](#) členské státy k intenzivnější vzájemné spolupráci při řešení nestability dodávek energie z obnovitelných zdrojů v oblasti budování kapacit zálohových energetických zdrojů. Veřejná podpora by však měla pokračovat v otázce snižování uhlíkových emisí.

Další vývoj

Přestože jde o právně nezávazná doporučení, dokument se stane předlohou pro budoucí legislativní návrhy k veřejné podpoře v oblasti energetiky a životního prostředí v roce 2014. Po zveřejnění sdělení Komise následuje veřejná konzultace.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE**Komise uveřejnila roční analýzu růstu**

Roční analýza růstu 2014 ([KOM\(2013\)800](#))

Komise 13. 11. 2013 [publikovala](#) roční analýzu růstu a zahájila nový proces koordinace hospodářských politik v EU – evropský semestr 2014. Hlavní závěr letošní analýzy je zachovat tempo probíhajícího oživení evropských ekonomik, tj. realizovat reformy, které ho podporují.

Kontext

Od zahájení evropského semestru v roce 2010 byly vydány 4 analýzy růstu. Komise v nich představuje obecné hospodářské a sociální priority. Koordinace má vést k dosažení společných cílů v rámci vlastních rozpočtů, Paktu stability a růstu a strategie Evropa 2020. Analýza platí pro celou EU, ale během semestru bude promítnuta do doporučení pro jednotlivé státy.

Obsah a sporné body

5 hlavních priorit stanovených pro semestr 2014 vychází z těch minulých, je však kladen důraz na jiné oblasti:

1. Provádění diferencované fiskální konsolidace podporující růst: Komise doporučuje se zaměřit nejen na konsolidaci, ale spíše na zlepšování

kvality veřejných výdajů a modernizaci veřejné správy. Státy by měly stimulovat soukromé investice a spotřebu a neškrtnat v oblasti investic do vzdělávání, výzkumu a inovací, energetiky a opatření v oblasti klimatu. Než zdaňovat práci, měly by raději zvyšovat daně spotřební, majetkové či ekologické.

2. Obnova běžného úvěrování ekonomiky: Soukromé zadlužení by se mělo snížit, je také potřeba připravit banky na nové kapitálové požadavky a zátěžové testy a usnadnit podnikům přístup k finančním prostředkům.
3. Podpora růstu a konkurenceschopnosti: Je třeba více otevřít trhy zboží a služeb konkurenci, hlavně v energetice a u regulovaných profesí, modernizovat výzkum.
4. Řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize: Důraz na aktivní podporu nezaměstnaným a zajištění vzdělávacích možností, zlepšení veřejných služeb zaměstnanosti a zavedení záruk pro mladé. Úroveň mezd má být taková, že podpoří konkurenceschopnost i domácí poptávku.
5. Modernizace veřejné správy: Soustředit se zejm. na digitalizaci veřejných služeb a snižování administrativní zátěže.

Státy by se měly více řídit doporučeními pro ně vydanými a zlepšit jejich provádění. Do procesu by měly více zapojit své parlamenty, sociální partnery i občany. Více času je potřeba vynaložit na koordinaci reformy trhu práce a trhu zboží v eurozóně.

Analýza byla také předmětem jednání výborů ECON a EMPL, které [kritizují](#) tvrzení, že se stav ekonomiky zlepšuje, a Komisi za to, že jen opakuje stále stejná (nedostatečná) opatření.

K roční analýze růstu byl [připojen](#) návrh společné zprávy o zaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti sice přestala růst, nadále je však nepřijatelně vysoká. Mezi členskými zeměmi (zejm. v rámci eurozóny) vznikly přetrvávající rozdíly v nezaměstnanosti, především mladých lidí, příjmů domácností, nerovností a chudoby. Je potřeba podporovat tvorbu nových pracovních míst v rychle rostoucích odvětvích a posilovat sociální ochranu.

Podruhé také analýza [obsahuje](#) zprávu o integraci jednotného trhu, která analyzuje míru začlenění jednotného trhu v oblastech s největším potenciálem růstu. Ačkoli bylo dosaženo pokroku v reformě finančního, digitálního a dopravního odvětví, je stále potřeba získávat investice, vytvářet pracovní místa a zvyšovat spokojenost spotřebitelů v těchto odvětvích. Zpráva dále poukazuje na nedostatečný pokrok při otvírání trhů s energiemi, členské státy také ještě ne zcela provedly tzv. směrnici o službách.

Komise poprvé [zhodnotila](#) i rozpočtové plány členů eurozóny (a 3 zemí mimo ni) na rok 2014 a [představila](#) přehled fiskálních politik v eurozóně celkově. Hodnocení vychází z tzv. dvojbalíku (two-pack) a je založeno na postupu při nadměrném schodku a Paktu stability a růstu. Dle závěrů žádná ze zemí nebude muset svůj plán přepracovat. Konsolidace přinesla své výsledky, jsou stabilizovány vládní dluhy a deficity, ale je třeba dále pokračovat ve strukturálních reformách.

Představena byla také zpráva mechanismu varování pro rok 2014, která [zahajuje](#) následující roční cyklus postupu při makroekonomické nerovnováze. Poskytuje analýzu hospodářství členských států na základě srovnávacího přehledu ukazatelů pro měření vnitřní a vnější konkurenceschopnosti (např. stav běžných účtů platebních bilancí). Zpráva mechanismu varování doporučuje provedení hloubkového přezkumu hospodářského vývoje v 16 členských státech, které čelí různým problémům a potenciálním rizikům, která by se mohla přenést na zbytek eurozóny i další části EU. Cílem je posoudit, zda nerovnováhy existují a zda dříve zjištěné nerovnováhy přetrvávají, nebo se úspěšně řeší.

Velmi diskutovaný byl zejm. přebytek běžného účtu Německa, který se nachází nad limitem EU 6% HDP. Znamená to, že Německo má vysoký podíl exportů a nedostatek investic v zemi. Přebytek bude podléhat šetření Komise (s výsledky na jaře 2014), cílem však není jej nějak oslabit (ani zavést sankce ve výši 0,1% HDP), ale spíše najít řešení ke stimulaci dovozu (otevřít sektor služeb, podpořit domácí poptávku např. zvýšením minimální mzdy ap.) a zjistit, zda nedošlo k selhání trhu. Přebytek kritizoval i MMF či USA, jelikož přebytek Německa znamená deficit jiných zemí. Němci to ale obecně nevidí jako problém, spíše naopak, považují to úspěch jejich ekonomiky.

Další vývoj

Roční analýza růstu bude projednána v Radě a schválena na summitu v březnu 2014, který vydá státům politické pokyny, jež pak začlení do svých národních a hospodářských plánů a v dubnu 2014 zašlou Komisi. V červnu 2014 pak budou Komisi vydaná doporučení (vypracovaná na základě analýzy a plánů) přijata Evropskou radou a členské státy je budou moci zahrnout do svých rozpočtů a/nebo právních ráďů.

V prosinci 2014 bude ministry financí projednána zpráva mechanismu varování. Mezitím bude Komise připravovat hloubkové přezkumy 16 států určených ve zprávě. Přezkumy budou zveřejněny na jaře 2014.

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Rada a EP se dohodly na financování transevropských telekomunikačních sítí

Amended proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on guidelines for trans-European telecommunications networks and repealing Decision No 1336/97/EC ([16063/13](#))

Rada a EP se 5. 11. 2013 neformálně [shodly](#) na pozměněném návrhu nařízení o hlavních směrech transevropských telekomunikačních sítí (TEN-T). Norma zajistí, aby transevropské telekomunikační sítě při splnění určitých podmínek mohly získat finanční prostředky z EU. Kompromis následně [podpořil](#) Coreper.

Kontext

Pozměněný návrh nařízení byl předložen Komisi v květnu 2013. Cílem normy je odstranit problematická místa, která brání dokončení jednotného digitálního trhu. Každoročně budou v závislosti na dostupných finančních prostředcích vybírány konkrétní infrastruktury digitálních služeb, jež by měly být zavedeny. Tyto projekty mají přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti evropské ekonomiky, včetně malých a středních podniků, podpořit vzájemné propojení a interoperabilitu vnitrostátních, regionálních a místních sítí a také přístup k nim a posílit rozvoj jednotného digitálního trhu. Rovněž by měly přispět k realizaci cílů iniciativy Digitální agenda pro Evropu v rámci strategie Evropa 2020, podle které by všichni občané EU měli mít přístup k internetu s rychlostí nad 30 Mbps (a minimálně polovina z nich by měla mít připojení rychlejší než 100 Mbps).

Obsah

Nařízení se vztahuje na projekty v oblasti infrastruktury digitálních služeb a širokopásmových sítí, které budou moci získat prostředky z Nástroje pro propojení Evropy (CEF), jež bude sloužit jako finanční nástroj transevropských sítí pro oblast dopravy, energetiky a telekomunikací. Evropská rada stanovila pro telekomunikace strop ve výši 1 mld. €.

Způsobilst k financování bude posouzena dle toho, zda daná infrastruktura dosáhla dostatečné zralosti, aby mohla být zavedena, zda přispívá k politikám jednotného trhu, přináší evropskou přidanou hodnotu a má dlouhodobě udržitelnou strategii a je v souladu s mezinárodními či evropskými standardy.

Nejvyšší prioritu pro financování mají „stavební prvky“ (základní infrastruktury digitálních služeb),

kteří jsou nezbytné pro rozvoj, zavádění a provoz ostatních infrastruktur digitálních služeb, jako jsou elektronická identifikace a ověřování pravosti; elektronické doručování dokumentů; automatizovaný překlad; podpora kritických digitálních infrastruktur; elektronická fakturace. Knihovna Europeana a projekt Bezpečnější internet pro děti by jakožto zavedené infrastruktury digitálních služeb měly mít z hlediska financování přednost.

Širokopásmové sítě budou financovány v podstatně menším rozsahu (ve výši 15% všech prostředků vyčleněných pro telekomunikace). Tato částka má podnítit jednak další soukromé investice, jednak investice z jiných veřejných zdrojů než z Nástroje pro propojení Evropy (z národních zdrojů, evropských strukturálních a investičních fondů, EIB). Minimálně třetina širokopásmových projektů podpořených z CEF musí být zaměřena na rychlost vyšší než 100 Mbps (podíl může být změněn na základě hodnocení provádění nařízení).

Pro výběr vhodných projektů bude při výboru CEF zřízena poradní skupina expertů, která zajistí účast členských zemí na procesu.

Na konci listopadu 2013 také výbor ITRE [schválil](#) návrh legislativy, která chce snížit náklady na budování širokopásmové infrastruktury tím, že umožní firmám sdílet své plány o fungování infrastruktury a náklady s firmami z jiných sektorů (např. plyn, kanalizace, doprava). To má zajistit internetové připojení ve všech městech, ale také vesnicích, které jsou nyní ve značné nevýhodě. Všechny nově postavené veřejné budovy a bytové domy, včetně sociálního bydlení, by měly být vybaveny infrastrukturou připravenou pro širokopásmové připojení. O návrhu bude EP dále jednat s členskými státy.

Další vývoj

Nařízení musí být oficiálně schváleno Radou a EP.

Surfovat na internetu bude možné také „v oblacích“

Commission implementing decision of 12. 11. 2013 amending Commission Decision 2008/294/EC to include additional access technologies and frequency bands for mobile communications services on aircraft (MCA services) (C(2013)7491)

Komise [přijala](#) 14. 11. 2013 nová pravidla, díky nimž bude nejmodernější bezdrátová komunikační technologie 3G a 4G moci být využívána cestujícími na palubách letadel v celé EU. Cestující tak budou mít přístup k většímu spektru internetových služeb.

Kontext

Do roku 2008 bylo možné telefonovat z paluby letadla pouze prostřednictvím systému patřícího letecké společnosti. Nyní je možné využívat síť 2G (GSM), ale jen ve výšce nad 3 tis. metrů, aby nedošlo k narušení pozemní rádiové komunikace. Navíc tato síť není vhodná pro posílání velkého množství dat, sledování videí apod. Mobilní technologie jsou na palubě letadel poskytovány dle pravidel MCA (mobile communications on-board aircraft) specializovanými společnostmi, kterým letecké společnosti umožní přístup (OnAir, AeroMobile ap.). Tyto služby fungují v podstatě jako roaming, cestující za ně platí ve vyúčtování svého operátora a ceny odpovídají roamingovému spojení se zbytkem světa. Potřebným zařízením je však vybaveno pouze asi 200 letadel (a to spíše mimoevropských společností). Přitom se jedná o vysoce rostoucí odvětví: datový provoz se mezi lety 2011 a 2012 zvýšil o 300 %.

Obsah

Rozhodnutí, zda poskytovat technologie 3G a 4G cestujícím, bude záviset pouze na dané letecké společnosti (cestujícím tak na ně nevzniká žádné právo). Aby mohla příslušná služba fungovat (i ve výšce nad 3 tis. metrů nad mořem), budou muset aerolinie nainstalovat na palubu každého letadla specifický hardware.

Další vývoj

Evropský úřad pro bezpečnost letectví (EASA) vydá pokyny pro užívání elektronických zařízení během letu, přístup k využívání spektra zajistí členské státy.

EASA 13. 11. 2013 [vydal](#) oznámení, ve kterém uvedl, že po nástupu do letadla již nebude nutné vypínat telefon, ale postačí jej přepnout do režimu „letadlo“ (takže bude možné si např. číst e-knihy nebo prohlížet soubory během letu). Nová pravidla Komise ale říkají, že pokud letecká společnost umožní ve svém letadle využívat 3G a 4G technologie, budou moci cestující používat svůj telefon jako by byli na zemi.

Ochrana osobních dat na obou stranách Atlantiku musí být přísnější

Communication from the Commission to the European parliament and the Council: Rebuilding Trust in EU-US Data Flows (COM(2013)846)

Komise 27. 11. 2013 [představila](#) opatření, která je třeba přijmout k obnově důvěry v datové toky a posílení ochrany údajů mezi EU a USA. Důvěra byla narušena odhalením, že USA sbírají některá citlivá data.

Kontext

Výměnu osobních údajů mezi EU a USA upravuje na úrovni EU řada dohod: [dohoda o vzájemné právní pomoci](#), [dohoda o využívání jmenné evidence cestujících a o jejím předávání](#), [dohoda o zpracovávání a předávání údajů o finančních transakcích pro účely programu sledování financování terorismu](#) a [dohoda mezi Europolem a USA](#). EU v současnosti posiluje svá vlastní pravidla týkající se ochrany údajů. EU a USA navíc od března 2011 [jednají](#) o rámcové dohodě o ochraně údajů v oblasti policejní a soudní spolupráce („zastřešující dohoda“).

Důvěra EU byla „případem Snowden“ otřesena a v důsledku obvinění týkajících se dalekosáhlého přístupu k osobním údajům ze strany amerických zpravodajských služeb stále přetrvávají vážné obavy. Občanům na obou stranách Atlantiku musí být podle Komise navrácena jistota, že jejich údaje jsou chráněny, a podniky potřebují vědět, že stávající dohody jsou dodržovány a vymáhány.

Obsah

Strategický dokument o transatlantických datových tocích vyzývá k jednání v následujících oblastech:

1. Přijetí reformy EU v oblasti ochrany údajů, nejlépe na jaře 2014 (byla Komisí navržena v lednu 2012), která obsahuje jasná pravidla pro situace, kdy jsou data předávána a zpracovávána v zahraničí.
2. Bezpečnější Safe Harbour („bezpečný přístav“), který upravuje předávání dat pro komerční účely mezi EU a USA. Prostřednictvím 13 doporučení Komise se má zlepšit jeho fungování. Řešení nedostatků shrnutých v [analýze](#) jeho fungování (zveřejněna také 27. 11. 2013) má být představeno v létě 2014.
3. Posílení záruk ochrany dat v oblasti vymáhání práva, obsažených v dohodě o předávání a zpracovávání údajů v kontextu policejní a soudní spolupráce, která je právě vyjednávána. Občané by měli mít stejná práva na obou stranách Atlantiku s vysokou úrovní ochrany.
4. Americká vláda se má zavázat k užití existujících dohod o vzájemné právní pomoci a odvětvových dohod (jako je např. dohoda o jmenné evidenci cestujících a program sledování financování terorismu) v případech, když je pro účely vymáhání práva potřeba předávání údajů.
5. Mají být řešeny námitky EU k probíhajícímu reformnímu procesu v USA, zejm. pokud jde o přezkum činnosti Národní bezpečnostní agentury USA.

6. Podpora standardů ochrany osobních dat na mezinárodní úrovni tím, že by se USA měly stát smluvní stranou úmluvy Rady Evropy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních údajů.

Ve stejný den Komise zveřejnila závěry pracovní skupiny EU-USA o ochraně osobních údajů, která byla zřízena v červenci 2013. Zpráva konstatuje, že mezi EU a USA existují rozdíly v ochranných opatřeních vztahujících se na občany, jejichž údaje jsou zpracovávány. Ochranná opatření vztahující se na občany EU mají nižší úroveň. Jednotlivci nemají možnost získat přístup k údajům, ani jejich opravu či vymazání, správní nebo soudní nápravu.

Komise také zveřejnila výsledky svého přezkumu dohody o jmenné evidenci cestujících (PNR). Dohoda PNR, platná od 1. 7. 2012, je nástrojem pro boj proti závažné nadnárodní trestné činnosti a terorismu; jasně vymezuje, za jakým účelem mohou být údaje ze jmenné evidence cestujících používány, a obsahuje přísné záruky na jejich ochranu. Závěr Komise je následující: americké úřady dodržují své povinnosti týkající se přístupových práv do databáze a zavedly pravidelný mechanismus dohledu k ochraně proti nelegálnímu nakládání s údaji. Povinnost krytí a mazání citlivá data je respektována a sdílení dat s americkými orgány a se třetími zeměmi je v souladu s dohodou.

Další [zpráva](#) hodnotí program sledování financování terorismu [TFTP](#). Údaje z programu nabízejí zásadní vhled do podpůrných finančních sítí teroristických organizací a pomáhají odhalovat nové cesty financování terorismu i osoby do něj zapojené v USA, EU a jinde. [Informace](#) získané v tomto programu byly použity např. při vyšetřování teroristického útoku při bostonském maratonu v dubnu 2013, hrozeb během olympijských her v Londýně či při výcviku teroristů pocházejících z EU v Sýrii. USA údajně měly přístup k finančním údajům databáze Swift mimo působnost dohody, proto Komise požádala o osvětlení této záležitosti. Americká administrativa písemně ujistila, že narušila smlouvu a nadále ji bude plně respektovat. Dohled nad prováděním dohody o TFTP se však zintenzivní nejen v nadcházejících měsících, ale i v dlouhodobém horizontu.

Další vývoj

Komise vyhodnotila možnosti pro vytvoření evropského systému pro sledování financování terorismu a dospěla k závěru, že v této fázi není potřeba takový systém vytvářet. Upozornila, že k získání údajů na půdě EU by bylo nutné zřídit a spravovat novou databázi obsahující všechny informace o finančních převodech prováděných občany EU. Vytvoření tako-

vé databáze by mělo vážná úskalí, pokud jde o ukládání údajů, přístup k nim a jejich ochranu, nemluvě o nezbytné technické a finanční náročnosti. Standardy ochrany údajů nebudou zahrnuty do probíhajících jednání o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Rada a EP stvrdily víceletý finanční rámec 2014–2020 i rozpočet 2014

Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (COM(2011)398)

Draft general budget of the European Union for the financial year 2014 (COM(2013)450)

Draft amending budget No 6 of the European Union for the financial year 2013 (COM(2013)518)

Draft amending budget No 8 of the European Union for the financial year 2013 (COM(2013)669)

Draft amending budget No 9 of the European Union for the financial year 2013 (COM(2013)691)

Nejdříve [plénum EP](#) 19. 11. 2013 (poměrem 537:126:19) a posléze i [Rada](#) 2. 12. 2013 [schválily](#) podobu víceletého finančního rámce 2014–2020. Současně plénum EP 20. 11. 2013 [schválilo](#) rozpočet EU pro rok 2014 (poměrem 494:158:13) a způsob financování mezer v rozpočtu 2013 – den poté, co rozpočet potvrdila i Rada.

Kontext

Klíčové instituce EU se po několikaměsíčních jednáních dohodly na podobě finančního výhledu na další sedmileté období v červnu 2013. Rada vyšla vstříc EP v otázce flexibility v závazcích i platbách (více v příspěvku „EP přijal usnesení týkající se finanční perspektivy 2014–2020“, [Monitoring červenec/srpen 2013](#)). K dohodě došlo také, pokud jde o dodatečné navýšení zdrojů pro rozpočet 2013, které mají vyrovnat neprovedené platby. Celkový závazek ve výši 11,2 mld. € byl ovšem rozdělen do 2 částí. Po schválení první tranše ve výši 7,3 mld. € v červenci 2013 Radou a v září 2013 EP tak zbývá doplatit zbylých 3,9 mld. €. EP ovšem dopředu [avizoval](#), že nedá souhlas k novému finančnímu rámci, dokud nebude vyřešena „mezera“ v letošním rozpočtu (více v příspěvku „EP neschválí nový víceletý finanční rámec, dokud se nevyřeší mezera v letošním rozpočtu“, Ve zkratce..., [Monitoring září 2013](#)). Rada a EP schválily pozměňovací návrhy k rozpočtu 2013 v říjnu 2013. EP však odmítl škrty navrhované Radou v rozpočtu 2014 (více v příspěvku „Rada

a EP hledají kompromis o rozpočtu 2013 a 2014, hlasování o MFF odloženo“, [Monitoring říjen 2013](#)).

Posledními spornými [body](#), které bránily definitivnímu schválení MFF, byla otázka financování nečekaných výdajů ve výši 400,5 mil. € ve Fondu solidarity v souvislosti s povodněmi na jaře roku 2013 (více v příspěvku „ČR získá pomoc z Evropského fondu solidarity“, [Monitoring říjen 2013](#)) a výši prostředků alokovaných do vybraných kapitol rozpočtu 2014.

Hlasování pléna EP o MFF bylo v předchozích měsících dvakrát odloženo, zejm. z důvodu vyjednávání o nejvýznamnějších programech EU – SZP, Erasmus+, Horizont 2020 a kohezní politika.

Obsah

[Instituce EU schválily](#) historicky poprvé víceletý finanční rámec s nižším rozpočtem oproti předchozímu (závazky jsou stanoveny ve výši 960 mld. €, platby ve výši 908 mld. €), konkrétně o 40 mld. € promítnutých zejména v oblasti SZP a kohezní politiky.

Poslední spor se vztahoval ke složení pracovní skupiny zaměřené na reformu vlastních zdrojů EU. Skupina se bude skládat z 9 členů rovnoměrně zastupujících tři instituce (Komisi, EP a Radu). Předsedou by se měla stát „neutrální“ osoba, pravděpodobně ze skupiny bývalých předsedů vlád.

V rozpočtu na rok 2014 došlo k redukci oproti výši letošního rozpočtu o 6%, přestože byly navýšeny prostředky na platby o 500 mil. € oproti původní pozici Rady na celkovou sumu 135,5 mld. €. Výše závazků odpovídá původnímu návrhu Komise, tj. 142,6 mld. €. Je tak ponechána rezerva 711 mil. € před dosažením stropu MFF pro nepředpokládané situace.

EP prosadil více financí do priorit týkajících se výzkumu, inovací, vzdělávání a humanitární pomoci na Blízkém východě (programy Erasmus+, Horizont 2020 a COSME). Škrty navrhované Radou v těchto kapitolách odmítlo plénum EP již v říjnu 2013. Institucionální jednání byla [završena](#) těsně před zasedáním výboru BUDG 14. 11. 2013, který [schválil](#) jak dohodu o rozpočtu 2014, tak MFF.

Instituce rovněž dosáhly kompromisu stran způsobu dofinancování prostředků na povodňovou pomoc z Fondu solidarity tím, že akceptovali návrh Komise, podle kterého se 250 mil. € za financuje přerozdělením prostředků mezi fondy v rámci rozpočtu 2013 a zbylých 150 mil. € bude použito z rozpočtu 2014.

Uzavření dohody bylo rovněž podmínkou Rady pro formální schválení dodatečného poskytnutí 3,9 mld. € do rozpočtu 2013.

Další vývoj

Již v tomto okamžiku se očekává, že rozpočet na rok 2014 bude muset být dofinancován až 20 mld. € z letošních programů EU. Úprava rozpočtu proběhne pravděpodobně v září 2014.

JUSTICE A VNITRO**Komise dále posiluje práva občanů v trestním řízení**

Proposal for a Directive of the European parliament and of the Council on the strengthening of certain aspects of the presumption of innocence and of the right to be present at trial in criminal proceedings, (COM(2013)821/2)

Proposal for a Directive of the European parliament and of the Council on procedural safeguards for children suspected or accused in criminal proceedings (COM(2013)822/2)

Proposal for a Directive of the European parliament and of the Council on provisional legal aid for suspects or accused persons deprived of liberty and legal aid in European arrest warrant proceedings (COM(2013)824)

Commission recommendation on procedural safeguards for vulnerable persons suspected or accused in criminal proceedings (C(2013)8178/2)

Commission recommendation on the right to legal aid for suspects or accused persons in criminal proceedings (C(2013)8179/2)

Komise 27. 11. 2013 [předložila](#) balík legislativních návrhů, které mají posílit záruky občanů v trestním právu procesním. Hlavním cílem je zaručit občanům právo na spravedlivý proces před jakýmkoliv soudem v EU, a to bez ohledu na státní příslušnost.

Kontext

Balík doplňuje již dříve přijaté normy postupně schválené od roku 2010 – o právu na překlad a tlumočení do mateřského jazyka v jakémkoliv stádiu trestního řízení u všech soudů v EU (2010), o právu na informace v trestním řízení (2012) a o právu na přístup k obhájci (2013). Kroky Komise v oblasti trestního práva jsou v souladu s [plánem](#) posílení procesních práv přijatým v rámci tzv. Stockholmského programu. Každoročně v EU [proběhne](#) 9 mil. trestních řízení. Evropský soud pro lidská práva shledal, že 11 členských států (Rakousko, Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Francie, Řecko, Nizozemsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Španělsko) porušilo mezi lety 2007 a 2012 zásadu presumpce nevinoty (a to se těchto případů před štrasburský soud dostane jen

velmi malý počet). Trestnímu řízení v EU čelí také více jak 1 mil. dětí, u zranitelných osob je to 4–8% všech trestněprávních případů. Roste také počet evropských zatykáckých rozkazů.

Obsah

V balíku jsou 3 legislativní návrhy (směrnice na posílení presumpce nevinoty a práva být přítomen, směrnice o zvláštních zárukách pro děti a směrnice o právu na předběžnou právní pomoc) doplněné o 2 doporučení Komise členským státům (o procesních zárukách pro zranitelné osoby a o právu na právní pomoc).

První směrnice přináší záruku respektování presumpce nevinoty pro všechny podezřelé či již obviněné osoby. To znamená, že vinu nelze vyvodit z žádných úředních rozhodnutí či prohlášení (policie, soudu apod., které by mohly poškodit dobré jméno osoby nebo ovlivnit konečné rozhodnutí) před konečným rozsudkem. Důkazní břemeno je na straně prokuratury a objevivší se pochybnosti jdou ve prospěch druhé strany. Zaručeno je také právo nevypovídat, jehož uplatnění nebude využito k usvědčení viny dané osoby; obviněná osoba má právo být účastna soudního řízení.

Děti podezřelé či obviněné z trestné činnosti by vzhledem ke svému věku měly mít povinně přístup k obhájci ve všech stádiích soudního řízení (tj. nemohou se vzdát tohoto práva). Čímž se má předejít riziku, že by nepochopily důsledky svých činů. Dětem také mohou být nápomocni jejich rodiče, mají právo na neveřejné jednání, lékařské vyšetření, nemohou být souzeny v nepřítomnosti a v případě odsouzení mohou být odděleny od dospělých vězňů.

Všechny podezřelé/obviněné osoby, které byly zbaveny svobody, a rovněž osoby, na které byl vydán evropský zatykač, by měly mít přístup k prozatímní právní pomoci v raných fázích trestního řízení (kdy jsou nejvíce zranitelné). Je na členských státech, aby rozhodly, kdo splňuje podmínky pro poskytnutí právní pomoci (a mají právo vymáhat náklady v případě, že osoba nárok na právní pomoc nemá).

Přijatá doporučení Komise mají zajistit, aby byly v trestním řízení identifikovány zranitelné osoby (např. tělesně či duševně postižené), a tak zohledněny jejich specifické osobní potřeby. Před soudem jim má být zaručena „rovnost“, jelikož tyto osoby nemusí být schopny chápat důsledky svého jednání či trestní řízení vůbec. Mohly by také využívat záruk, jako je povinný přístup k obhájci, pomoc vhodné třetí osoby či zdravotní pomoc.

Nově navržená opatření mají napomoci zvyšovat důvěru k justičním systémům, zajistit hladké fungování evropského soudního prostoru a rovné podmínky při trestním řízení kdekoli v EU v době,

kdy se stále více občanů pohybuje (studuje, cestuje, pracuje) mimo svou domovskou zemi. Posílena má být rovněž vzájemná důvěra a uznávání rozsudků, aby se soudní orgány již nadále nezdráhaly poslat občany před soud do jiné země.

Další vývoj

O všech legislativních návrzích bude spolurozhodovat Rada s EP.

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Nový program EU usnadní financování kultury a audiovize

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Tvůrčí Evropa (KOM(2011)785)

Plénum EP [schválilo](#) 19. 11. 2013 nový program Kulturní Evropa zaměřený na podporu šíření uměleckých a audiovizuálních děl a mobilitu umělců v širokém spektru kulturních odvětví. Navazuje na programy MEDIA a Kultura.

Kontext

EU se rozhodla, že oblast kultury nebude čelit škrtnům v souvislosti s hospodářskou a dluhovou krizí s ohledem na to, že v řadě členských států byly finanční prostředky na kulturu výrazně omezeny. Kulturní sektor se přitom podílí 7% na celkovém HDP EU a zaměstnává 8 mil. lidí.

Obsah

Nový program EU s názvem Kulturní Evropa bude v letech 2014–2020 zaměřen na posílení mobility umělců a distribuci uměleckých a audiovizuálních děl, která získá 56% celkového rozpočtu. Na program bude vyčleněn rozpočet 1,46 mld. €, což je navýšení o 9% oproti předchozímu období. Do podporovaných kulturních oblastí se řadí mimo jiné výtvarné umění, filmový průmysl, hudba, televize nebo průmysl videoher. Jedním z cílů je jednodušší přístup malých a středních subjektů k půjčkám a úvěrům, což má podpořit nový nástroj EU pro poskytování bankovních záruk.

Cílem programu je rozšířit kreativní průmysl napříč hranicemi a podporovat k tomu potřebné kapacity zejm. s ohledem na digitální technologie. Žádosti o financování projektů, které bude probíhat převážně formou grantů, budou moci podávat kulturní organizace, nikoliv jednotliví umělci. Základním požadavkem bude přeshraniční rozměr projektu, aby se např. rozšířilo publikum cizojazyčných umělců.

Dosavadní programy Kultura a MEDIA budou začleněny do nového programu. Oblast současného programu MEDIA Mundus zaměřeného na mezinárodní spolupráci odborníků a mezinárodní distribuci evropských filmů bude spadat do podprogramu MEDIA.

Další vývoj

Program čeká formální schválení Radou. Nástroj finančních záruk pro menší subjekty bude funkční od roku 2016.

EP schválil dohodu o budoucí kohezní politice

European Parliament legislative resolution of 20 November 2013 on the amended proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund, the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund covered by the Common Strategic Framework and laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing Council Regulation (EC) No 1083/2006 (COM(2013)0246)

Plénum EP [schválilo](#) 20. 11. 2013 (poměrem 479:126:85) kompletní legislativní balík týkající se kohezní politiky. Zároveň byl vyřešen spor ohledně nastavení tzv. makrokondicionality u strukturálních fondů a výše finančních prostředků pro Evropský sociální fond.

Kontext

Intenzivní jednání o [podobě](#) kohezní politiky v letech 2014–2020 pokračovala po celý rok 2013 (více v příspěvku „Dohoda ohledně finančních nástrojů evropské kohezní politiky“, [Monitoring červen 2013](#), v příspěvku „EP souhlasí s většinou pravidel v návrzích k budoucí regionální politice“, [Monitoring červenec/srpen 2013](#), a v příspěvku „Rada a EP stále neuzavřely jednání o budoucí kohezní politice“, [Monitoring září 2013](#)). Coreper na svém zasedání 29. 10. 2013 [přijal](#) kompromis týkající se budoucnosti kohezní politiky, na kterém pracovalo předsednictví s EP (více v příspěvku „Coreper přijal kompromis k budoucnosti kohezní politiky“, [Monitoring říjen 2013](#)).

Jednání na plénu EP čelilo kritice za zvolenou proceduru vyjednávání. Odpor vyvolala procedura hlasování o legislativním balíku zvolená konferencí předsedů EP, kdy by prosazení jakéhokoliv pozměňovacího

návrhu vyžadovalo nejdříve odmítnutí celého kompromisu uzavřeného s Radou ze strany pléna EP, protože nebylo umožněno hlasování o pozměňovacích návrzích separátně. Kritice čelilo i rozhodnutí zpravodajky Danuty Hubner odmítnout návrh na hlasování o pozměňovacích návrzích ve výboru REGI a přenechat jej až na plénum EP, kde je prosazení změn v legislativních návrzích obtížnější. EP [přijal](#) kompromis ke kohezní politice 7. 11. 2013.

Obsah

Nejspornějším bodem těsně před schválením nového nastavení strukturálních fondů EU v letech 2014–2020 byla makroekonomická podmíněnost. Podle tohoto opatření může být teoreticky členskému státu například v případě nadměrného rozpočtového schodku, pokud by dotčený členský stát nedodržel svůj makroekonomický ozdravný program nebo nerespektoval rozhodnutí Rady, pozastavena finanční podpora ze strukturálních fondů. V současnosti funguje tento instrument pouze u Fondu soudržnosti, kde jsou příjemci podpory pouze členské státy.

Kvůli zmírnění obav výbor REGI na poslední chvíli 18. 11. 2013 na základě dohody s Radou vložil do znění tohoto návrhu změnu, podle které dojde k pozastavení plateb pouze v případě „významných“ ekonomických potíží namísto původního znění „trvalých“ potíží, což by mohlo mít za následek neuplatňování sankcí.

Proti tomuto opatření se staví organizace měst a regionů, které nesouhlasí s tím, aby byli případně trestáni za rozhodnutí státu, která nemohou ovlivnit. Zároveň to může ohrozit potenciál pro dlouhodobé investice a vyjednávání s bankami. Podle zastánců opatření je jeho použití spíše teoretické.

Zároveň je součástí legislativy možnost zvýšit míru spolufinancování ze strany EU pro členské státy resp. regiony, v případě že se ocitnou v ekonomických obtížích a nemohly by jinak kvůli neschopnosti dofinancování projektů z vlastních prostředků čerpat ze strukturálních fondů. To ovšem neznamená rovněž zvýšení alokovaných finančních prostředků pro danou zemi.

Členské státy, které v současnosti čerpají finanční pomoc od EU v rámci makroekonomického ozdravného programu (Irsko, Portugalsko, Řecko, Kypr, Rumunsko), budou mít i po roce 2013 přidělenou vyšší míru kofinancování ze strany EU – místo standardní hranice 85 % se opět zvýší na 95 %. EP rovněž schválil jednoleté prodloužení možnosti čerpání ze strukturálních fondů pro Rumunsko a Slovensko. Místo standardního pravidla čerpání alokovaných prostředků n+2 dojde k prodloužení na n+3.

EU vyčlenila pro programovací období 2014–2020 na strukturální fondy 325 mld. €, z toho pro ČR přibližně 20,5 mld. €. Výše rozpočtu z celkové části určené pro Evropský sociální fond podporující tzv. měkké projekty bude nakonec 23,1 % – tzn. o necelá 2 p. b. méně, než [požadoval](#) výbor EMPL.

Další vývoj

V současné chvíli je na členských státech, aby vypracovaly konkrétní strategické dokumenty včetně stanovení národních priorit a kritérií následně schvalovaných Komisí co nejdříve tak, aby mohly být v roce 2014 implementovány.

SPOTŘEBITELÉ

ECON podporuje právo na základní bankovní účet

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky (KOM(2013)266)

Výbor ECON 18. 11. 2013 [podpořil návrh směrnice](#) „o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky“. Norma by měla všem legálním rezidentům v EU garantovat právo na základní bankovní účet.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v květnu 2013 s odůvodněním, že „evropští občané se nemohou plně zapojit do společnosti, pokud nemají základní bankovní účet“ (více v příspěvku „Komise: Bankovní účty musejí být levnější, transparentnější a dostupnější“, [Monitoring květen 2013](#)). Takových (starších 15 let) je v EU údajně 58 mil., nejvíce v Rumunsku a Bulharsku, přičemž až 25 mil. by to údajně chtělo změnit, ale z různých důvodů nemůže. „Zatímco banky mohou (...) působit v celé EU a nabízet své služby přes hranice, občané, kteří si často nemohou otevřít účet v jiném členském státě nebo snadno přejít k jiné bance, podobnou mobilitu nemají.“

Komise [tvrdí](#), že [samoregulace](#) sektoru finančních služeb se (nejpozději od uveřejnění [doporučení](#) Komise o přístupu k základnímu platebnímu účtu v červenci 2011; více v příspěvku „Komise: Na bankovní účet má právo každý“, [Ve zkratce...](#), [Monitoring červenec/srpen 2011](#)) neosvědčila (aktivně jej údajně prováděly jen 3 členské státy), navíc žádný relevantní legislativní nástroj (snad s výjim-

kou [směrnice č. 2007/64](#) o platebních službách, která ovšem není dostatečně komplexní) neexistuje.

Obsah

Spotřebitelé by díky nové normě měli být schopni snáze porovnávat poplatky, které si účtují nejen banky, ale i ostatní poskytovatelé platebních služeb v EU.

Všichni poskytovatelé platebních služeb by měli spotřebitelům dát k dispozici (1) informace o poplatcích (na seznamu nejběžněji poskytovaných služeb), (2) výpis poplatků, které poskytovatel platebních služeb v posledních 12 měsících účtoval za služby související s platebním účtem (s možností tento výpis poskytovat častěji než 1krát ročně), a (3) slovníček pojmů používaných v souvislosti s platebními účty (na vyžádání). V uvedených standardizovaných dokumentech by měla být (kvůli možnosti srovnání) použita výhradně standardizovaná terminologie. V každém členském státě by měla existovat alespoň 1 nezávislá internetová stránka, která bude shromažďovat informace o poplatcích účtovaných poskytovateli platebních služeb.

Směrnice by také měla definovat „jednoduchý a rychlý postup pro spotřebitele, kteří chtějí změnit banku či poskytovatele platebních služeb“ (v roce 2011 tak učinilo jen 10% majitelů účtů).

Pokud bude spotřebitel požadovat, aby na nový účet byly např. převedeny jeho (některé) trvalé příkazy, měl by nový poskytovatel platebních služeb podniknout „všechny nutné kroky“ (tj. převést tyto trvalé příkazy ve spolupráci s dosavadní bankou, umožnit jejich realizaci a informovat o změně třetí strany, např. dodavatele elektřiny, plynu, zaměstnavatele ap.). Zákazníci by rovněž měli být oprávněni požadovat převod zůstatku ze starého účtu a zrušení tohoto účtu. Poskytovatelé platebních služeb by měli převod zrealizovat do 15 dnů (do 30 dnů, pokud se převod uskutečňuje mezi bankami sídlícími v různých členských státech EU), a to bezplatně nebo za „rozumný“ poplatek, každopádně vždy na vlastní odpovědnost (zjednodušeně řečeno: spotřebitel by neměl platit za chyby bank) a s plnou informační povinností vůči spotřebitelům (např. skrze webové stránky).

Nadto by mělo být možné, aby si spotřebitel otevřel platební účet v zemi, ve které sídlí poskytovatel služeb, aniž by v této zemi měl trvalý pobyt (postačí na žádost lidovců, liberálů a konzervativců v EP pouze tzv. skutečná vazba /genuine link/), to vše bez ohledu na jeho finanční situaci (pouze s tím omezením, že takový spotřebitel by měl mít k dispozici jen základní, neúvěrové operace, např. platby, výběry a převody, a služby, např. debetní karty a internetové bankovníctví).

Platební účet se základními prvky by měla podle Komise v každém členském státě nabízet alespoň 1 banka, podle ECON by tak měly činit všechny banky. O dostupnosti daných platebních účtů by měly veřejnost informovat příslušné orgány členských států. Ty by také měly rozhodnout (v průběhu implementace nové směrnice), zda základní účet bude povinně k dispozici zdarma, nebo za „rozumný“ poplatek. Výjimku z povinnosti otevřít spotřebiteli základní účet by měl představovat fakt, že spotřebitel v daném členském státě již účet má, a/nebo skutečnost, že nerespektuje pravidla stanovená kapitolou II [směrnice č. 2005/60](#) o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu.

Komise předpokládá, že jí navrhovaná regulace bude přínosem nejen pro spotřebitele, ale i pro sektor finančních služeb (díky zesílení konkurence a sjednocení pravidel napříč EU).

Sporné body

Návrh jednoznačně přivítala pouze spotřebitelská organizace BEUC. Zato banky reprezentované EBF se postavily jednoznačně proti, zejm. proti požadavku na zavedení mechanismu na změnu účtu napříč EU.

Podle EBF by mělo postačovat, aby takový mechanismus existoval v rámci jednotlivých členských států. EBF poněkud překvapivě neodmítá povinné základní účty, ale je proti tomu, aby byly vedeny zdarma.

Další vývoj

Plénum EP by mělo o návrhu hlasovat v prosinci 2013. Až poté by měli zástupci ECON dojednat kompromisní znění textu s reprezentanty členských států.

Komise chce spotřebitelům usnadnit vymáhání drobných nároků

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 861/2007 of the European Parliament and the Council of 11 July 2007 establishing a European Small Claims Procedure and Regulation (EC) No 1896/2006 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 creating a European order for payment procedure (COM(2013)794)

Komise 19. 11. 2013 [předložila](#) návrh, jehož cílem je zvýšit limit pro podání žaloby u drobného nároku z 2 tis. € na 10 tis. €, a usnadnit tak spotřebitelům (fyzickým i právnickým osobám) vymáhání jejich nároků.

Kontext

V současnosti je v platnosti [nařízení č. 861/2007](#) zavádějící od roku 2009 tzv. evropské řízení o drobných nárocích uplatnitelné např. v případě, že si spotřebitel objedná zboží po internetu a neobdrží je, popř. zahraniční dodavatel nedodá právnické osobě (firmě) požadovaný (zaplacený) výrobek. Řízení, které probíhá převážně písemně za použití předem stanovených formulářů, přičemž zastupování právníkem se nevyžaduje, podle Komise snížilo náklady na soudní vymáhání drobných přeshraničních nároků až o 40% a zkrátilo dobu trvání sporů ze 2 let a 5 měsíců na průměrnou dobu 5 měsíců, příslušné žaloby je ovšem možné podávat pouze do výše 2 tis. €, což omezuje zejm. malé a střední podniky, neboť v současnosti se do daného limitu vejde pouze 20% jejich obchodních pohledávek.

Komise před předložením návrhu zohlednila nedávný průzkum [Eurobarometr](#), v němž třetina respondentů uvedla, že by uvažovala o podání žaloby v případě, že by tak bylo možné učinit pouze písemně, aniž by bylo nutné se fyzicky dostavit k soudu. Proběhnuvší [veřejná konzultace](#) a průzkum Eurobarometr zase ukázaly, že 45% podniků se neobrací na soud proto, že náklady soudního řízení jsou vesměs nepřiměřené hodnotě nároku. Návrh v neposlední řadě reaguje i na příslušnou [výzvu](#) pléna EP, jež konstatovalo, že řízení o drobných nárocích je neznámé až 86% spotřebitelům (sic!). Komise tvrdí, že nová norma povede k úsporám ve výši 325–418 mil. € ročně.

Obsah

Návrh na revizi nařízení o drobných nárocích obsahuje zejm. zvýšení limitu pro podání žaloby u drobného nároku z 2 tis. € na 10 tis. €.

Pro malé a střední podniky to znamená, že řízení bude použitelné u 50% obchodních nároků (oproti dnešním 20%). V případě spotřebitelů v současnosti přesahuje 2 tis. € 20% jejich nároků.

Text rovněž rozšiřuje definici „přeshraničního případu“, aby se pomoci při řešení přeshraničních sporů dostalo většímu množství spotřebitelů a podniků. Soudní poplatky by měly v budoucnu činit nejvýše 10% hodnoty nároku, resp. 35 €. Návrh [také](#) požaduje, aby je bylo možné platit online prostřednictvím platební karty.

Nová pravidla by také měla žalobcům umožnit zahájit řízení po internetu: e-mail by se měl stát právně platným prostředkem komunikace mezi dotčenými stranami a telekonference či videokonference by měly být „přirozenými nástroji pro ústní jednání“, pokud jich bude zapotřebí.

Další vývoj

O návrhu bude Rada spolurozhodovat s EP.

EP: Drobní investoři se musí o finančních produktech dozvědět více

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o sděleních klíčových informací týkajících se investičních produktů (KOM(2012)352)

Plénum EP 20. 11. 2013 [přijalo zprávu](#) Pervenche Berès k [návrhu](#) nařízení o informacích pro investory do strukturovaných retailových (maloobchodních) investičních produktů (Packaged Retail Investment Products – PRIIPs). Drobní investoři by se měli o daných finančních produktech dozvědět více.

Kontext

Komise návrh spolu s dalšími 2 texty – revizí [směrnice č. 2002/92](#) o zprostředkování pojištění a návrhem na posílení ochrany těch, kteří nakupují investiční fondy upravené [směrnicí č. 2009/65](#) o subjektech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (tzv. UCITS Directive, v češtině se hovoří o směrnici SKIPCP) – předložila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise chce zlepšit ochranu spotřebitelů v oblasti finančních služeb“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

V pozadí všech 3 legislativních návrhů stojí úvaha, že „finanční krize se stala krizí důvěry spotřebitelů“. Komise proto tvrdí, že „pro důvěru spotřebitelů a hospodářský růst ve střednědobém a dlouhodobém horizontu jsou nezbytnou podmínkou silné, dobře regulované retailové trhy, které v co největší míře berou ohledy na zájmy spotřebitelů“. Retailový investiční trh EU má podle Komise hodnotu cca 10 bil. €.

Rada svůj tzv. obecný přístup k návrhu (neformální, měnitelnou pozici před završením prvního čtení) přijala v červnu 2013 (více v příspěvku „Rada: Drobní investoři se o finančních produktech dozvědí více“, [Monitoring červen 2013](#)).

Obsah

Nové nařízení by mělo zvýšit kvalitu informací, jež jsou spotřebitelům poskytovány při zvažování investic, jež často tvoří podstatnou část jejich životních úspor. Každý správce investic by proto měl ke každému nabízenému produktu obligatorně ([což se dnes neděje](#) – pozn. aut.) poskytovat tzv. sdělení klíčových informací (Key Information Documents – KIDs).

Daný dokument (přibližně 2 strany formátu A4) by měl spotřebiteli dát k dispozici [informace](#) o nejdůležitějších vlastnostech konkrétního investičního produktu, jakož i o rizicích a nákladech, jež jsou s ním spjaty (např. možnost ztráty investic),

či o tom, jaké pozitivní či negativní sociální nebo environmentální dopady může investice do něj mít. Informace o rizicích by měly být co nejvíce konkrétní a srovnatelné, ale zároveň nikoliv příliš zjednodušené. Sdělení klíčových informací by také mělo mít – v důsledku debaty Komise s ESMA – standardní podobu, pokud jde o strukturu, obsah i úpravu. Podle EP by také nemělo obsahovat žádné reklamní sdělení ani odkaz na něj, naopak by mělo jasně identifikovat jeho původce – zprostředkovatele příslušného investičního produktu.

Uvedené požadavky by se měly vztahovat na produkty soukromého důchodového pojištění, všechny typy investičních fondů, investice v oblasti pojištění a strukturované retailové produkty (tj. takové, které umožňují nákupy cenných papírů „zabalovaných“ např. bankou do konkrétního produktu).

Zpravodajka nakonec neprosadila, aby KIDs byly povinně k dispozici ke všem retailovým (maloobchodním) investičním produktům (např. ke spořicími účtům či životním pojištěním, tj. pojistným produktům, které nenabízejí odbytné, ke vkladům, cenným papírům a oficiálně uznaným systémům sociálního zabezpečení), tedy nejen k PRIPs (více v příspěvku „ECON poprvé debatoval o zlepšení ochrany spotřebitelů v oblasti finančních služeb“, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2012](#)). Kvitovali to mj. konzervativci a lidovci v EP. KIDs by ale měly být průběžně revidovány a současně by měly obsahovat informaci o provizi pro zprostředkovatele příslušného investičního produktu a/nebo dalších potenciálních poplatcích.

Zprostředkovatelé by také měli být odpovědní za informace obsažené v KIDs. Investoři by tedy měli mít možnost žalovat je za vzniklou újmu a členské státy pak sankcionovat – např. zákazem činnosti, veřejným pokáráním či udělením pokuty ve výši 10% ročního obrátu (v případě právnických osob) či 5 mil. € (v případě osob fyzických).

Náklady na implementaci nové normy by měly činit jednorázových 171 mil. € a pak 14 mil. € ročně, nést by je měli primárně správci investic a přeneseně patrně i spotřebitelé.

Další vývoj

Zpravodajka dostala od EP mandát k dojednání kompromisu s Radou v prvním čtení.

Rada kromě méně přísných pravidel mj. požaduje, aby nové nařízení bylo účinné až po 2 letech od vstupu v platnost a na UCITS se vztahovalo až po 5 letech (a jen za podmínky dojednání výše zmíněné revize směrnice č. 2009/65).

VNITŘNÍ TRH

Snazší udělování hudebních licencí již v roce 2015

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu ([KOM\(2012\)372](#))

Zástupci [EP](#) (výboru JURI) a [Rady](#) se 4. 11. 2013 shodli na snazším udělování hudebních licencí, což by v celé EU mělo pomoci ke zvýšení počtu hudebních služeb, jež budou dostupné online.

Kontext

Komise návrh směrnice, jež by měla zmodernizovat působení tzv. kolektivních správců, uveřejnila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise chce usnadnit udělování hudebních licencí“, [Monitoring červenec/srpen 2013](#)). Kolektivní správci spravují udělování licencí (k užití hudebních nahrávek chráněných autorským právem) a pro skladatele a textaře vybírají a následně jim přerozdělují odpovídající honoráře. Obecně jde ale o aktivitu [omezenou](#) územím konkrétního členského státu.

V EU působí více než 250 kolektivních správců, kteří každoročně spravují příjmy ve výši cca 6 mld. €. Výkon práv v odvětví hudby představuje přibližně 83% z celkových příjmů, které kolektivní správci vyberou.

Obsah

Kolektivní správci, kteří budou chtít udělovat hudební licence pro více členských zemí, budou muset splňovat legislativní požadavky EU (na „lepší řízení a větší transparentnost“; zastupovaným subjektům by např. měli povinně předkládat výroční zprávy). Poskytovatelům služeb (např. Apple, Spotify, Deezer ap.) to usnadní získávání licencí na hudební nahrávky, které pak budou moci být distribuovány online v celé EU.

Kolektivní správci přitom budou muset prokázat, že jsou po technické stránce schopni udělovat licence efektivně, tedy online a na každé dílo zvlášť, a současně nebudou moci nabízet nevýhodnější podmínky méně populárním umělcům (což do textu prosadili zástupci EP).

Rovněž by se měl zrychlit výběr a rozdělování honorářů skladatelům a textařům – i tím, že nositelé práv by měli získat možnost zvolit si nejvhodnějšího správce.

Honoráře by obecně měly být vypláceny do 9 měsíců od konce roku, kdy byly vybrány příslušné licenční poplatky (Komise za podpory Rady navrhovala lhůtu 1 roku, výbor JURI původně 3 měsíce).

JURI nicméně prosadil, aby nositelé práv mohli být ve vztahu ke kolektivním správcům standardně zastupováni např. právníky, a to i při rozhodováních o budoucím směřování činnosti toho kterého kolektivního správce.

Sporné body

Proti návrhu se nedlouho po jeho předložení ozvali jak nositelé práv (umělci, ze známějších např. Pink Floyd či Radiohead), tak někteří kolektivní správci (s významnou výjimkou v podobě GESAC). Obě skupiny tvrdily, že text nic neřeší a/nebo udělování licencí do budoucna spíše znesnadní (podle umělců proto, že de facto posílí roli kolektivních správců).

Další vývoj

Coreper kompromis stvrdil 6. 11. 2013, výbor JURI ([jednomyslně](#)) 26. 11. 2013, plénum EP by tak mělo učinit v únoru 2014, Rada bezprostředně poté. Nová směrnice by měla být implementována do 12 měsíců, tj. přibližně do poloviny roku 2015.

Reforma pojišťovnictví v EU na obzoru

Směrnice Evropského parlamentu a Rady [2009/138/ES](#) ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovnictví a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) Návrh Směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/71/ES a 2009/138/ES s ohledem na pravomoci Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy ([KOM\(2011\)8](#))

Litevské předsednictví 14. 11. 2013 [dosáhlo](#) s EP dohody o směrnici Omnibus II. To by mělo umožnit funkčnost legislativy Solvency II, která reguluje sektor pojišťovnictví v EU. Omnibus umožňuje pojišťovnám i nadále nabízet dlouhodobé garantované produkty (tzv. LTG), například životní pojištění, které byly hlavní překážkou kompromisu.

Kontext

Komise [navrhla](#) (již podruhé) odložit účinnost směrnice Solvency II o 2 roky, tj. na 1. 1. 2016. Solvency II zakládá nový systém dohledu nad pojišťovnami. Skládá se ze 3 základních pilířů, které určují množství kapitálu, jež musí pojišťovny držet, aby snížily riziko platební neschopnosti, požadavky na řízení rizik a účinný dohled nad sektorem pojišťovnictví a povinnost podávat zprávy orgánům dohledu (aby mohly včas zasáhnout, pokud kapitál klesne pod úroveň) a zveřejňovat informace za

účelem posílení transparentnosti (více v příspěvku „Reforma pojišťovnictví se odkládá na rok 2016“, Ve zkratce..., [Monitoring říjen 2013](#)). V současné době je mezi EP a Radou v jednání legislativní návrh, tzv. Omnibus II, který významně pozměňuje obsah Solvency II, ale již nestihne být uveřejněn v Úředním věstníku před 1. 1. 2014.

Komise návrh na změnu směrnice (tj. Omnibus II) předložila v lednu 2011, aby zohlednila novou architekturu dohledu v sektoru pojišťovnictví (zřízení Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění EIOPA) a vstup Lisabonské smlouvy v platnost. Aby se Solvency II stala plně funkční, musí Komise rovněž vydat značný počet aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, jež stanoví důležité údaje o různých technických záležitostech. Mnohá z těchto pravidel ale navazují právě na návrh Omnibus II.

Obsah a sporné body

Zatím neformální [dohoda](#) EP a Rady o Omnibus II zajistí systém, který více bere v potaz investiční riziko – pojišťovny budou moci i nadále plnit svou roli dlouhodobých investorů. Dlouhodobé záruky (LTG) jsou zahrnuty do některých pojistných produktů a nabízí garantovaný výnos nebo výplatu, většinou až pojistník dosáhne určitého věku, jednorázově nebo jako rentu.

To vyžaduje, aby pojišťovny investovaly pojistné do aktiv, která zaručí návratnost v dostatečné výši. Problémem ale bylo určení velikosti kapitálové rezervy (dle Solvency musí být vypočítána s ohledem na riziko aktiv), které by pojišťovny měly držet, aby byly schopny vyplácet dlouhodobé záruky. Aktiva a pasiva musí být oceněna v tržní hodnotě, jinak hrozí, že se vytvoří umělé volatility v rozvahách pojišťoven (což by vážně ovlivnilo proces budování vlastního kapitálu a stanovení ukazatelů kapitálové přiměřenosti, a tím by se omezila schopnost pojišťoven investovat do dlouhodobých produktů).

Dohoda také potvrzuje pravomoci orgánu EIOPA, který bude schopen zajistit soudržnost postupů národních supervizorů a přispěje k vytvoření jednotnému kodexu týkajícího se dozoru nad pojišťovnictvím. EIOPA a ESMA budou moci navrhnout technické standardy jako dodatečný nástroj k zajištění konvergence supervize (což posílí stabilitu, sníží náklady na dodržení předpisů, prevenci regulační arbitráže). EIOPA bude moci vyžadovat informace o provádění legislativy v členských zemích, aby se ujistila, že je plně správně. Dohoda také popisuje, jak EIOPA a ESMA budou urovnávat spory mezi vnitrostátními orgány dohledu v oblastech, kde existují jednotné procesy.

Pro zajištění funkčního vztahu se systémy třetích zemí bude Komise moci rozhodnout, že systém třetí země je „dočasně rovnocenný“ systému EU, a to na dobu 10 let. To umožní pojišťovně působícím i v těchto zemích nadále efektivně fungovat.

Větší úlohu dohledu vnitrostátních regulátorů a EIOPA si vyžádali poslanci EP. Podle zástupců zelených ale EU promarnila příležitost ke snížení rizika v pojišťovnictví a k posílení ochrany pojistníků. Naopak dle představitelů pojišťoven se zvyšuje úroveň ochrany spotřebitele proti platební neschopnosti. Uvítali také, že ve všech státech bude platná jednotná norma.

Další vývoj

Kompromis [schválil](#) ke 27. 11. 2013 Coreper. Zatím je dohoda neformální, plénum EP ji nejspíše schválí v únoru 2014. Obě směrnice by měly být účinné od roku 2016.

INTA: Mezinárodní trh veřejných zakázek má doznat změn

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o přístupu zboží a služeb třetích zemí na vnitřní trh Unie s veřejnými zakázkami a o postupech na podporu jednání o přístupu zboží a služeb Unie na trhy třetích zemí s veřejnými zakázkami (KOM(2012)124)

Výbor INTA 28. 11. 2013 [podpořil](#) poměrem 19:10:1 [návrh](#) nařízení, jež by mělo unijním subjektům efektivněji otevřít trhy s veřejnými zakázkami mimo území EU.

Kontext

Komise návrh předložila v březnu 2012. V oblasti veřejných zakázek se podle ní každý rok po celém světě „hraje“ o cca 1 bil. €, v EU činí veřejné zakázky přibližně 19% HDP (15–20% v jednotlivých členských státech). Komise dlouhodobě kritizuje skutečnost, že zatímco veřejné zakázky v EU jsou zpravidla otevřeny všem subjektům (z 90%), vice versa to tak [není](#) (Indie a Čína), popř. tomu tak není vždy (v USA z 32%, v Japonsku z 28%) a/nebo jsou ze strany zadavatelů vyžadovány tzv. offsetové programy, přičemž v době hospodářského útlumu tyto tendence zesilují.

Nové nařízení by mělo definovat potenciální odvetná opatření vůči zemím, které subjektům z EU brání v přístupu na svůj trh (percentuelně je podle Komise takových trhů na světě až 75%). Komise nicméně podle vyjádření svých představitelů necílí na zesílení restrikcí (tj. protekcionismus), ale naopak na všeobecné (celosvětové) otevření trhů s veřejnými zakázkami, zejm. s těmi, v nichž EU může být a je

– zejm. díky svým malým a středním podnikům – konkurenceschopná (stavebnictví, veřejná doprava, lékařské přístroje, výroba energie a léčiva). Obdobná opatření, jaká navrhla Komise, na svých územích již déle uplatňuje 10 členských států, např. Velká Británie a Španělsko.

Obsah

Návrh, který podpořil INTA, vyjasňuje mezinárodní závazky EU (zejm. na úrovni WTO, ale i bilaterální smlouvy) pro evropské zadavatele veřejných zakázek.

Komise může ve lhůtě 2 + 2 měsíce schválit, aby zadavatelé veřejných zakázek v EU u zakázek nad 5 mil. € sami (z vlastní iniciativy, ovšem na žádost INTA za přesně definovaných podmínek a po předchozím posouzení Komisí) vyloučili nabídky zahrnující značnou část zahraničního zboží a služeb (nad 50%), pokud se na tyto zakázky nevztahují stávající mezinárodní dohody (tj. pokud domovské země dodavatelů nemají recipročně otevřený trh s veřejnými zakázkami; podle Komise by se dané opatření mohlo dotknout 7% kontraktů, ovšem v hodnotě 61% všech kontraktů, na nichž se podílejí subjekty mimo EU). V současnosti lze pro daný záměr využít jen sektorálně omezené normy: [směrnici č. 2004/17](#), resp. její čl. 58 a 59 (právě ty mají být novým nařízením změněny), a [směrnici č. 2009/81](#).

V případě opakované a závažné diskriminace unijních dodavatelů (a/nebo – na žádost INTA – neplnění pracovních standardů) v zemích mimo EU by měla Komise mít k dispozici cílený [mechanismus](#) umožňující omezit dotyčné zemi (skrže akty přijaté v přenesené pravomoci podle čl. 290 Smlouvy o fungování EU) přístup na trh EU, pokud tato třetí země nevstoupí do jednání o odstranění „nevyváženosti v přístupu na trh“. INTA nicméně požaduje, aby se daný mechanismus nevztahoval na nejméně rozvinuté země a ty země, které jsou „považovány za zranitelné v důsledku nedostatečné diverzifikace a nedostatečného začlenění do mezinárodního obchodního systému“.

S novou legislativou by také mělo být možné potírat nekalou soutěž na unijním trhu ze strany dodavatelů ze zemí mimo EU (způsobenou např. tím, že předkládají neobvykle nízké nabídky; viz např. nabídka čínských společností na vybudování dálnic v Polsku, jež byla před realizací údajně až o 40% nižší než nabídky konkurenční).

Další vývoj

Plénum EP by mělo o zprávě INTA hlasovat nejdříve ve v lednu, spíše až v dubnu 2014.

IMCO podpořil zpřísnění směrnice o účetnictví

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS, pokud jde o zveřejňování nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými společnostmi a skupinami ([KOM\(2013\)207](#))

Výbor IMCO 28. 11. 2013 podpořil poměrem 29:3:0 revizi stávajících směrnic o účetnictví s cílem „zvýšit transparentnost některých velkých společností v sociální a environmentální oblasti“.

Kontext

Návrh Komise předložený v dubnu 2013 odkazuje krom realizované [veřejné konzultace](#) zejm. na Akt o jednotném trhu, resp. „12 projektů pro jednotný trh roku 2012“ z dubna 2011 (více v příspěvku „Single Market Act ,tlačí‘ EP i Komise, [Monitoring duben 2011](#)), sdělení „Obnovená strategie EU pro sociální odpovědnost podniků na období 2011–2014“ z října 2011 (více v příspěvku „Komise chce, aby podnikání v EU bylo ‚odpovědnější‘“, [Monitoring říjen 2011](#)) a akční plán pro právo obchodních společností a podnikové řízení z prosince 2012 (více v příspěvku „Komise chce modernizovat evropské právo společností“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)). Formálně by měla doznat změn zejm. tzv. čtvrtá směrnice o účetnictví ([směrnice č. 78/660](#)), neboť její ustanovení – přestože byla již [14krát novelizována](#) – jsou podle Komise nejasná. A i proto její požadavky naplňuje jen cca 10% dotčených společností. Revidována by měla být také [směrnice č. 83/349](#) (tzv. sedmá směrnice o účetnictví).

Obsah a sporné body

Společnosti nad 500 zaměstnanců (v EU je takových [údajně](#) cca 18 tis.) by měly ve výročních zprávách „zveřejňovat informace o (...) rizicích a výsledcích, pokud jde o životní prostředí, sociální aspekty a problematiku vztahu k zaměstnancům, dodržování lidských práv, boj proti korupci a úplatkářství a širší spektrum (genderového) zastoupení ve správních radách“, popř. podávat vysvětlení, proč tak nečiní. Ročně by to každou z nich mělo stát nejvýše 5 tis. €.

IMCO nakonec neprosadil (o 1 hlas), aby společnosti musely obdobně informovat i o situaci u svých obchodních partnerů.

Komise by měla na žádost IMCO do konce roku 2015 předložit dokument, jak uvedené požadavky realizovat v praxi.

Další vývoj

Odpovědný výbor JURI by se měl návrhem zabývat 17. 12. 2013.

Komise počítá s tím, že Rada a EP budou s to dosáhnout kompromisu tak, aby členské státy mohly výslednou normu implementovat nejpozději během roku 2016, aby se na dotčené společnosti vztahovala od roku 2017. V Radě existuje ale řada zemí, které návrh Komise nevitají, např. Německo.

VZDĚLÁVÁNÍ A VÝZKUM

Nový program ERASMUS+ bude plně funkční od roku 2014

European Parliament legislative resolution of 19 November 2013 on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing „ERASMUS FOR ALL“ The Union Programme for Education, Training, Youth and Sport (COM(2011)0788)

Nové nastavení programu, který ponese název ERASMUS+, bude zahrnovat dosavadní programy podporující např. zahraniční studijní pobyt nebo odborné vzdělávání a školení. Plénum EP 19. 11. 2013 [potvrdilo](#) (poměrem 632:29:30) navýšení rozpočtu a další nová opatření. Následně o něm [hlasovala](#) Rada.

Kontext

Komise předložila svůj původní [návrh](#) v listopadu 2011. Výše finančních prostředků pro pokračování programu Erasmus, který funguje již od roku 1987, byla součástí vyjednávání o nové víceleté finanční perspektivě (více v příspěvku „Evropská rada se dohodla na podobě finanční perspektivy pro období 2014–2020“, [Monitoring únor 2013](#), a v příspěvku „EP přijal usnesení týkající se finanční perspektivy 2014–2020“, [Monitoring červenec/srpen 2013](#)).

Spor probíhal mezi institucemi i ohledně názvu samotného programu, zatímco EP prosazoval název „Ano, Evropo“ (angl. Yes, Europe), Komise a Rada navrhovala „Erasmus pro všechny“. Výbor CULT [potvrdil](#) nový program pro vzdělávání, školení, mládež a sport po sérii třístranných jednání 5. 11. 2013.

Obsah

[Erasmus+ shrnuje](#) pod sebou dosavadní programy podpory vzdělávání a školení Comenius (školní vzdělávání), Erasmus (vysoké školství), Erasmus Mundus (mezinárodní spolupráce), Leonardo da Vinci (odborné vzdělávání) a Grundtvig (další vzdělávání). Poprvé rovněž

zahrnuje oblast sportu, kde se zaměřuje mimo jiné na přeshraniční hrozby populárních sportů, jako je např. doping nebo korupce. Jeho celkový rozpočet bude 14,7 mld. €, což je o cca 40 % více než ve stávajícím finančním období 2007–2013. **Komise** však navrhovala původně ještě o 2,6 mld. € více. Podle odhadů budou z programu **čerpát** více než 4 mil. lidí.

Jedním z nových opatření je možnost magisterských studentů čerpat levné půjčky na studium v zahraničí, a to od 12 tis. € pro studenty jednoletého magisterského studia do 18 tis. € pro studenty studia dvouletého (prostřednictvím finančních zprostředkovatelů určených EIB). Maximální výdaje tohoto instrumentu, který bude přehodnocován v roce 2017, mohou být však pouze 3,5 % celkového rozpočtu programu. Největší část rozpočtu bude určena na vzdělávání a školení (77,5 %, z toho téměř polovina na vysoké školství), 10 % pro nově samostatnou kapitolu mládeže, 1,9 % pro program vzdělávání specializovaného na evropskou integraci Jean Monnet Chair apod. V rámci programu také budou podporována partnerství mezi vzdělávacími institucemi a firmami za účelem intenzivnějšího získávání praktických dovedností studentů.

Další vývoj

Po schválení oběma institucemi může program začít fungovat od ledna 2014.

Instituce potvrdily nový program Horizont 2020 a COSME

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing Horizon 2020 – The Framework Programme for Research and Innovation (2014–2020) (COM(2011)809)

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down the rules for the participation and dissemination in „Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014–2020)“ (COM(2011)810)

Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council on the Strategic Innovation Agenda of the European Institute of Innovation and Technology (EIT): the contribution of the EIT to a more innovative Europe (COM(2011)822)

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 294/2008 establishing the European Institute of Innovation and Technology (COM(2011)817)

Proposal for a Council Decision establishing the Specific Programme Implementing Horizon 2020 – The Framework Programme for Research and Innovation (2014–2020) (COM(2011)811)

Proposal for a Council Regulation on the Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community (2014–2018) complementing the Horizon 2020 – The Framework Programme for Research and Innovation (COM(2011)812)
Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a Programme for the Competitiveness of Enterprises and small and medium-sized enterprises (2014–2020) (COM(2011)834)

EP **schválil** 21. 11. 2013 legislativní návrhy týkající se Horizontu 2020, nového komplexního programu sjednocujícího dosavadní evropské programy v oblasti vědy, výzkumu a inovací pro léta 2014–2020. Současně **schválil** i program COSME pro malé a střední podniky. Program **Horizont 2020** i **COSME** vzápětí podpořila Rada.

Kontext

V rámci víceleté finanční perspektivy přijaté Evropskou radou měl program pro posílení výzkumu, vývoje a inovací Horizont 2020 získat 70,96 mld. €. Komise původně navrhovala rozpočet 80 mld. €. Komise balík 6 návrhů, které mají pod označením Horizont 2020 podpořit investice do výzkumu a inovací v období 2014–2020, předložila v listopadu 2011.

Představuje to 46 % nárůst v porovnání se současným obdobím 2007–2013 (více v příspěvku „ITRE schválil nový rámcový program pro výzkum Horizont 2020“, [Monitoring listopad 2012](#), a v příspěvku „Program Horizont 2020 ztratí 10 mld. €, Ve zkratce...“, [Monitoring únor 2013](#)). EP vyjádřil se snížením nesouhlasný postoj, neboť investice do výzkumu považuje za hnací motor celé evropské ekonomiky. Trojstranná jednání o novém rámci začala v lednu 2013.

Výbor ITRE přijal **kompromis** z jara 2013 mezi Radou a Komisí v září 2013. Horizont 2020 převezme agendu 7. rámcového programu pro vědu a výzkum od 1. 1. 2014.

Obsah

Program s rozpočtem 70 mld. € (o 12 % méně, než původně navrhovala Komise) **má** za cíl pokrýt celý proces od základního výzkumu po inovativní produkty a procesy. **Program** Horizont 2020 **stanovuje** 3 základní prioritní pilíře: excelentní vědu, vedoucí postavení v průmyslu a společenské výzvy.

Rada podpořila návrh Komise na významné zjednodušení administrativy pro příjemce podpory, podle které budou financovány přímé náklady výzkumného projektu ze 100 % (bez nutnosti spolufinancování

členských států, 70% v případě inovativních projektů) a nepřímé náklady fixně ve výši 20% přímých nákladů (např. provoz budov). To znevýhodňuje velké výzkumné instituce, které mají vyšší podíl nepřímých nákladů a které je doposud financovaly metodou tzv. „full-cost“. V rámci vyjednávání s EP, který obhajoval stávající metodu výpočtu, tak byla fixní sazba nepřímých nákladů nakonec zvýšena na 25 %.

Komise navíc bude hledat způsob, jak převést část nepřímých nákladů velkých výzkumných institucí do kategorie přímých. Průmyslový sektor však toto opatření kritizuje, neboť pro ně znamená naopak zvýšení administrativní zátěže vzhledem k nastavení jejich účetních systémů v režimu „full-cost“.

Výměnou za ústupek EP ohledně režimu financování byl schválen požadavek EP na vytvoření samostatného nástroje zaměřeného na podporu malých a středních podniků, který obdrží finanční prostředky ve výši 4% rozpočtu.

Inovační cyklus se bude skládat ze 3 částí – analýza proveditelnosti a komerčního potenciálu projektu, jeho realizace a následné uvedení na trh. Současně bude 20% celkového rozpočtu Horizontu 2020 určeno na podporu malých a středních podniků, které se mohou účastnit všech programů podpory.

Největší část rozpočtu na vědu a výzkum bude určena pro [Evropský technologický institut](#) – 2,7 mld. €, tj. 3,5 %. Úkolem EIT založeného v roce 2008 s centrálou v Budapešti (s rozpočtem 300 mil. € do roku 2013) je posílit vazby mezi vysokoškolskými institucemi, výzkumnými centry a soukromými firmami za účelem přenosu vědeckých poznatků z výzkumu do praxe.

Spolupráce probíhá prostřednictvím zakládání znalostních a inovačních společenství (KICs). Současně 3 KICs zaměřené na zmírňování změny klimatu, ICT a udržitelnou energii mají být rozšířena o dalších 5 – zdravý životní styl a aktivní stárnutí v roce 2014, potraviny pro budoucnost a výroba s přidanou hodnotou v roce 2016 a urbánní mobilita v roce 2018.

EP za podpory „nových“ členských států rovněž prosadil, aby byla část rozpočtu vyčleněna na zjednodušení přístupu výzkumných subjektů ze znevýhodněných regionů, které měly nižší míru úspěšnosti ve stávajícím programu FP7 kvůli nedostatečné výzkumné infrastruktuře.

Ta je však podporována v rámci strukturálních fondů, zatímco Horizont 2020 je zaměřen na vědeckou excelenci, na jejich podporu proto bude vyčleněno pouze 1,06% (namísto 5% žádaných „slabšími“ státy) v rozpočtu Horizontu 2020. Infrastrukturní projekty budou podpořeny pouze v synergii se strukturálními fondy.

Komise již zvolila členy nezávislých poradních expertních skupin Horizontu 2020 na základě [výzvy](#)

k projevení zájmu. Celkem se jedná o 400 odborníků v 15 skupinách zastupujících veřejný i soukromý výzkumný sektor a občanskou společnost vybraných na dobu 2 let s možností jednoho znovuzvolení. Téměř 40% z nich se nepodílelo na předchozích programech EU (FP7). Jejich úkolem bude přispět k implementaci Horizontu 2020 z hlediska stanovení priorit pro výzvy v jednotlivých podprogramech.

[Program](#) COSME je plně [věnován](#) malým a středním podnikům. Poslanci zajistili snížení byrokratické zátěže a 60% alokovaného rozpočtu 2,3 mld. € má fungovat k zajištění rizikového kapitálu a garancí půjček malým a středním podnikům.

Další vývoj

Rada bude hlasovat o balíku k Horizontu 2020 na začátku prosince 2013. Očekává se, že Komise zveřejní první výzvy již 11. 12. 2013. V roce 2017 je naplánována evaluace nastavených parametrů.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

Uplatňování práv pracovníků na volný pohyb se musí zlepšit, zní z EP i Rady

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o opatřeních usnadňujících výkon práv, která jsou pracovníkům udělena v souvislosti s volným pohybem pracovníků (KOM(2013)236)

Výbor EMPL 5. 11. 2013 [podpořil](#) poměrem 41:2:2 [návrh](#) směrnice, která by měla zajistit lepší uplatňování unijních právních předpisů týkajících se práva občanů pracovat v jiném členském státě, a usnadnit tak jejich využívání v praxi. Stejně tak [učinil](#) 22. 11. 2013 i Coreper.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v dubnu 2013 (více v příspěvku „Komise chce zlepšit uplatňování práv pracovníků na volný pohyb“, [Monitoring duben 2013](#)).

V jiném členském státě pracují a žijí 3% pracovní síly EU, což odpovídá 9,5 mil. lidí. Další 1,2 mil. osob v jedné evropské zemi žije, ale pracuje v jiné. [Eurobarometr 363](#) ze září 2011 podle Komise poukázal na to, že 15% občanů EU o práci v jiném členském státě neuvažuje proto, že mají pocit, že jim v cestě stojí příliš mnoho překážek.

K těmto překážkám patří [mj.](#) různé podmínky přijímání zaměstnanců, podmiňování přístupu k některým pracovním místům státní příslušností, jiné pracovní podmínky v praxi (např. plat, profesní

vyhlídky a postavení) nebo potíže s přístupem k sociálním výhodám, který je podmíněn požadavky, jež snáze splní občané daného státu než občané z jiných zemí EU (např. podmínka pobytu). Navíc odborná kvalifikace a zkušenosti nabyté v jiných členských státech nejsou zohledňovány nebo jsou zohledňovány jinak.

Právo občanů EU pracovat v jiném členském státě je stanoveno v čl. 45 Smlouvy o fungování EU a dále specifikováno v [nařízení č. 492/2011](#). Diskriminace na základě státní příslušnosti je dle této normy zakázána, zejm. pokud jde o přístup k zaměstnání, pracovní podmínky, sociální a daňové výhody, přístup k odborné přípravě, členství v odborech, bydlení a přístup ke vzdělávání pro děti.

Obsah

Nová norma by měla předně zajistit vytvoření (sítě) vnitrostátních kontaktních míst pro poskytování informací, pomoci a poradenství pro migrující pracovníky (na žádost EMPL to znamená všechny zaměstnance včetně OSVČ, ovšem s výjimkou vysílaných pracovníků) i jejich zaměstnavatele. Na vnitrostátní úrovni by měly být definovány také „vhodné opravné prostředky“.

Jedním z nich by měla být i možnost, aby odbory či nevládní organizace (sociální partneři) mohly zahajovat správní nebo soudní řízení jménem jednotlivých pracovníků v případech jejich diskriminace, a to (na žádost EMPL) v následujících případech: přístup k zaměstnání, pracovní podmínky, zejm. pokud jde o odměňování a propouštění, přístup k sociálním a daňovým výhodám, členství v odborových organizacích a přístup ke vzdělávání, bydlení a vzdělávání pro děti.

Další vývoj

V následujícím období (poprvé 2. 12. 2013) by se zástupci Rady a EP měli pokusit dojednat kompromisní znění návrhu.

EP podpořil 40% kvótu na zastoupení žen v řídicích orgánech firem

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a o souvisejících opatřeních ([KOM\(2012\)614](#))

Plénium EP 20. 11. 2013 poměrem 459:148:81 [podpořilo](#) kontroverzní [návrh](#) Komise mající do roku 2020 zajistit 40% zastoupení žen v řídicích orgánech firem. Komise to okamžitě [přivítala](#).

Kontext

Komise svůj návrh předložila v listopadu 2012 (více v příspěvku „Komise chce 40% zastoupení žen v řídicích orgánech firem“, [Monitoring listopad 2012](#)). V jeho prospěch argumentuje (krom proběhnuvší [veřejné konzultace](#)) tím, že v řídicích orgánech firem dominují muži, již „představují 85% nevykonných členů řídicích orgánů a 91,1% výkonných členů řídicích orgánů (...) i přes intenzivní veřejnou diskuzi a některé dobrovolné iniciativy na vnitrostátní i evropské úrovni se situace v posledních letech výrazně nezměnila“. A dodává: „Pouze jeden ze sedmi členů řídicích orgánů (tedy 13,7%) nejdůležitějších evropských společností je žena. Ve srovnání s rokem 2010 (kdy jich bylo 11,8%) však jde jen o malé zlepšení. Tímto pomalým tempem bude potřeba ještě přibližně 40 let k tomu, aby bylo dosaženo vyváženého zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech (alespoň 40% zastoupení obou pohlaví)“. Komise se v dané souvislosti odvolává i na relevantní usnesení EP z [července 2011](#) a [března 2012](#).

11 členských států (Belgie, Francie, Itálie, Nizozemsko, Španělsko, Portugalsko, Dánsko, Finsko, Řecko, Rakousko a Slovinsko) už podle Komise disponuje právními nástroji na podporu vyváženého zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech, přičemž v 8 z nich se předpisy vztahují jen na státní podniky. Dalších 11 členských zemí EU nicméně nerealizuje ani samoregulační opatření. Podle Komise „tento nejednotný přístup s sebou nese riziko maření hladkého fungování jednotného evropského trhu, protože různé právní předpisy v oblasti práva obchodních společností a sankce za nedodržení předpisů pro zastoupení mužů a žen mohou podniky odrazovat od přeshraničních investic“.

V lednu 2013 Komise informovala, že proti jejímu textu se ve standardní 8týdenní lhůtě postavilo jen 6 z 27 národních parlamentů (český, dánský, nizozemský, polský, švédský a britský), a tím pádem lze dovozovat, že návrh je v souladu s principem subsidiarity (více v příspěvku „Proti genderovým kvótám se postavilo jen 6 národních parlamentů“, Ve zkratce..., [Monitoring leden 2013](#)). Na půdě EP návrh v červenci 2013 podpořil výbor EMPL (více v příspěvku „EMPL podporuje 40% kvótu na zastoupení žen v řídicích orgánech firem“, [Monitoring červenec/srpen 2013](#)), v říjnu 2013 i odpovědné výbory FEMM a JURI (více v příspěvku „FEMM a JURI podporují 40% kvótu na zastoupení žen v řídicích orgánech firem“, [Monitoring říjen 2013](#)).

V říjnu 2013 také Komise [vydala zprávu](#), která obsahuje údaje o zastoupení žen ve statutárních orgánech významných kótovaných společností v EU. Podle [posledních údajů](#) (z dubna 2013) se podíl žen zvýšil na 16,6% (z 15,8% v říjnu 2012). Údaje

rovněž ukazují na rozdílnou úroveň zastoupení mezi pracovníky vedení bez výkonných pravomocí (17,6% žen, oproti 16,7% z října 2012) a mezi vyššími vedoucími pracovníky (11%, oproti 10,2%). Celkově došlo ve 20 členských státech (včetně ČR) v období od října 2012 do dubna 2013 ke zvýšení podílu žen ve statutárních orgánech podniků. Od roku 2010 podíl žen ve statutárních orgánech vzrostl o 4,8 procentního bodu, což představuje průměrné tempo 1,9 procentního bodu ročně, tedy „téměř 4krát vyšší tempo pokroku“ než v letech 2003–2010 (0,5 procentního bodu ročně). Komise tvrdí, že k nejvýznamnějšímu posunu došlo od roku 2010 v 11 zemích, kde již byly přijaty závazné právní předpisy (Francie, Belgie, Nizozemsko, Španělsko, Itálie, Portugalsko, Finsko, Řecko, Rakousko, Slovinsko a Dánsko).

Obsah

Návrh směrnice, založený na čl. 157 odst. 3 Smlouvy o fungování EU týkajícím se „uplatnění zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v otázkách práce a zaměstnanosti včetně zásady stejné odměny za stejnou nebo rovnocennou práci“, stanoví cíl **minimálně** 40% zastoupení doposud méně zastoupeného pohlaví mezi nevýkonnými členy řídicích orgánů (správních/dozorčích rad) společností kotovaných na burze, a to do roku 2018 v případě státních podniků (tj. těch, u kterých vykonávají rozhodující vliv veřejné orgány) a do roku 2020 v případě všech podniků ostatních.

V mezidobí by si měly všechny dotčené podniky stanovit tzv. flexikvótu, což má být povinnost kotovaných společností, aby si samy stanovily individuální samoregulační cíle, pokud jde o zastoupení obou pohlaví mezi výkonnými řediteli.

Společnosti, které mají nižší podíl (méně než 40%) méně zastoupeného pohlaví mezi nevýkonnými členy řídicích orgánů, by měly provádět jmenování pracovníků na uvedené pozice na základě komparativní analýzy kvalifikací každého z kandidátů při uplatnění jasných, genderově neutrálních a jednoznačných kritérií. V případě stejné kvalifikace by měla být dána přednost kandidátu méně zastoupeného pohlaví, přičemž uvedené požadavky by se měly uplatnit ve všech fázích výběrových řízení.

Nová norma by měla platit do roku 2028 a měla by se týkat všech kotovaných obchodních společností v EU. Jinak řečeno, neměla by se vztahovat na nekotované obchodní společnosti a malé a střední podniky (tj. s méně než 250 zaměstnanci a ročním obratem do 50 mil. €), přestože zpravodajové návr-

hu z FEMM a JURI o to usilovali (proto alespoň formulovali příslušný „morální apel“). Norma by se nicméně měla vztahovat i na kotované společnosti, kde je žen celkově méně než 10% (např. v ocelářství, přestože to Komise nepožadovala). Členské státy by také měly stanovit „přiměřené a odrazující sankce“ pro ty společnosti, jež budou směrnici vázány, ale nedodrží ji (a ani nepodají příslušným vnitrostátním orgánům vysvětlení, proč ji nedodržely, přičemž údajně by nemělo být klíčové dosažení 40% cíle, tzv. pevná množstevní kvóta, ale „nerespektování transparentních postupů nábory“ při obsazování pozic ženami, tedy tzv. procesní kvóta). Mezi sankce by měly patřit pokuty, nemožnost ucházet se o veřejné zakázky či prostředky ze strukturálních fondů (na žádost FEMM a JURI a v kontrastu k pozici Komise), popř. anulování jmenování nebo volby člena nevýkonného orgánu v rozporu s normou.

Sporné body

Návrh je kontroverzní z mnoha úhlů pohledu. Nejenže představuje pokus o legalizaci vysoce politické otázky rovnou na úrovni EU, ale současně dává členským státům planou naději, že si budou moci novou normu implementovat podle svých možností. Návrh je koncipován tak restriktivně, že to reálně nebude možné. Otázkou také je, zda by výsledná (do značné míry symbolická) směrnice byla skutečně implementovatelná, popř. jak by probíhaly soudní spory na ní založené.

Pozice ČR

Pokud jde o ČR, ta si vede [ve stávajících statistikách](#) relativně dobře: zastoupení žen mezi nevýkonnými členy řídicích orgánů společností kotovaných na burze přesahuje průměr EU a roste, v případě výkonných členů řídicích orgánů je ale ČR podprůměrná.

ČR nepatří mezi zastánce nové legislativy, stejně jako např. Německo, Velká Británie, Dánsko, Švédsko, Nizozemsko, Malta, Maďarsko, Litva a Lotyšsko (tyto státy jsou schopny vytvořit při hlasování tzv. blokační menšinu). Komisi naopak podporují kromě řady poslanců EP např. Španělsko, Francie, Itálie, ale údajně i Bulharsko.

Další vývoj

Zástupci FEMM a JURI dostali mandát vyjednávat o návrhu s reprezentanty členských států v Radě, jež by se jim měla zabývat ve dnech 9.–10. 12. 2013. Je ovšem otázkou, zda se jim podaří dosáhnout kompromisu již v prvním čtení.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Budou členské státy EU rozhodovat o GMO neomezeně?

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění směrnice 2001/18/ES, pokud jde o možnost členských států zakázat či omezit pěstování geneticky modifikovaných organismů na jejich území (KOM(2010)375)

Komise [vyzvala](#) 6. 11. 2013 Radu, aby konečně přijala její návrhy na změnu schvalovacího procesu pěstování geneticky modifikovaných organismů v EU směrem k rozšíření pravomocí jednotlivých členských států. Reaguje tak na rozsudek ESD ve věci žaloby na nečinnost Komise při autorizaci nového typu GMO kukuřice.

Kontext

Ačkoliv členské státy [hrají](#) v současném autorizačním procesu u GMO významnou roli, provádějí prvotní posouzení rizik u žádostí na pěstování nového druhu GMO, schvalovací mechanismus probíhá na úrovni EU. Individuální společnosti podávají žádost Komisi, která ji předává k posouzení regulativnímu výboru a posléze postupuje návrh členským státům v Radě EU.

Současný režim upravuje [směrnice č. 18/2001](#). Již v roce 2010 ovšem Komise předložila [návrh](#) na změnu platné legislativy (více v příspěvku „Komise: O omezení či zákazu GMO mají rozhodovat členské státy“, [Monitoring červenec/srpen 2010](#)). Komise prosazuje změny legislativy tak, aby členské státy mohly na svém území neomezeně rozhodovat o pěstování GMO.

Obsah

Úsilí Komise ještě více podnítil rozsudek Soudního dvora EU, poté co byla dvakrát žalována na nečinnost v případě žádosti společnosti Pioneer o autorizaci pěstování tzv. kukuřice 1507. Návrh byl proto předložen členským státům v Radě. Podle stávajícího postupu, pokud Rada nebude schopna učinit rozhodnutí, je Komise nucena povolení udělit.

Důvodem je žádost členských států, které chtějí získat svobodu při rozhodování o povolení pěstování GMO tak, aby mohly rozhodovat na základě jiných důvodů, než je vědecké hodnocení rizik pro zdraví a životní prostředí vypracované na evropské úrovni (konkrétně Evropskou agenturou pro bezpečnost potravin).

Patová situace způsobující minimální pokrok v legislativním procesu je zapříčiněna existencí blokační menšiny členských států (více v příspěvku „Rada má pochybnosti o nových návrzích Komise v oblasti GMO“, [Monitoring říjen 2010](#)).

Další vývoj

Diskuse na půdě Rady proběhne opět v prosinci 2013.

Členské státy odmítají zpřísnění pravidel státní podpory v zemědělství

Nařízení Komise (EU) č. 1114/2013 ze dne 7. listopadu 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 1857/2006, pokud jde o dobu jeho použitelnosti (COM(1857)2013)

Sdělení Komise týkající se změn a prodloužení doby použitelnosti pokynů Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013 (2013(C 339)01)

Kvůli panujícím neshodám institucí EU o podobě pravidel veřejné podpory Komise v období 2014–2020 předkládá opatření na prodloužení stávající podoby regulace veřejné podpory o 6 měsíců.

Kontext

Oblast veřejné podpory v zemědělství je v současnosti upravována těmito nástroji Komise: (1) nařízením o blokových výjimkách ([ABER](#)), (2) obecnými [zásadami](#) Komise k veřejné podpoře, (3) [nařízením](#) o podpoře v rámci pravidla de minimis a (4) [nařízením](#) k oznamovacím formulářům.

Komise předložila [návrh](#) na úpravu pravidel nařízení ABER v zemědělském sektoru spolu s veřejnou konzultací v říjnu a listopadu 2013. Dosavadní jednání však ukazují, že instituce EU nestihnou uzavřít dohodu do konce roku 2013, kdy končí stávající pravidla. Třetí nástroj rovněž prochází [revizí](#), u něj je však dosažení konsensu do konce roku pravděpodobné.

[Návrh](#) nařízení na pomoc v režimu de minimis v agrárním sektoru je součástí revize [nařízení č. 1998/2006](#), která byla avizována Komisí ve sdělení k modernizaci státní podpory (více v příspěvku „Komise: Nové důležité sdělení o státní podpoře v EU“, [Ve zkratce... Monitoring květen 2012](#)).

Obsah

Komise se 7. 11. 2013 [rozhodla](#) prodloužit platnost ABER a 19. 11. 2013 prodloužila své obecné zásady prostřednictvím [sdělení](#).

19 členských států (včetně např. Německa a Francie) se v deklaraci přijaté na konci října 2013 k navrhovaným změnám u podpory de minimis shodlo, že by měla být zachována schopnost flexibilního jednání členských států, jak to umožňují stávající pravidla. Kritizují především návrh Komise na vytvoření centrálního registru příjemců podpory v režimu de minimis a před-

kládání ročních zpráv Komisi. Podle nich tím dojde k významnému navýšení administrativních nákladů ve srovnání s tím, na jak nízké úrovni je nastavena hranice podpory na 1 zemědělce.

Ta je v současné době určena ve výši 7 500 € poskytované podpory v období 3 let, kdy nemusí být ze strany členského státu individuálnímu zemědělci oznamována Komisi. V následujícím období Komise navrhuje zvýšit hranici na 10 tis. €. To je ovšem podle většiny členských států nedostačující vzhledem k inflaci a obtížím, kterým zemědělský sektor aktuálně čelí. Preferují proto dvojnásobný nárůst podpory – tj. 15 tis. €.

Další vývoj

Komise plánuje přijmout revidované obecné zásady a ABER 1. 7. 2014. Do té doby bude podléhat veřejná podpora členských států stávajícím pravidlům i za platnosti nového nařízení k rozvoji venkova. Komise stále předpokládá, že Rada schválí návrh nařízení k pravidlům de minimis do konce roku 2013.

Podoba SZP v letech 2014–2020 potvrzena EP

European Parliament legislative resolution of 20 November 2013 on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the financing, management and monitoring of the common agricultural policy (COM(2011)628)
European Parliament legislative resolution of 20 November 2013 on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) (COM(2011)627)
European Parliament legislative resolution of 20 November 2013 on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing a common organisation of the markets in agricultural products (Single CMO Regulation) (COM(2011)626)
European Parliament legislative resolution of 20 November 2013 on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing rules for direct payments to farmers under support schemes within the framework of the common agricultural policy (COM(2011)625)
European Parliament legislative resolution of 20 November 2013 on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council laying down certain transitional provisions on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and amending Regulation (EU) No [RD] as regards resources and their distribution in respect of the

year 2014 and amending Council Regulation (EC) No 73/2009 and Regulations (EU) No [DP], (EU) No [HR] and (EU) No [sCMO] as regards their application in the year 2014 (COM(2013) 226)

Plénum EP [schválilo](#) 20. 11. 2013 jak kompletní reformní balíček SZP v letech 2014–2020, tak specifické podmínky pro fungování SZP v přechodném období v roce 2014. EP tak formálně stvrdil kompromis uzavřený s členskými státy.

Kontext

Jednání o reformě SZP pro období po roce 2013 probíhají již více než rok. V březnu 2013 o reformě hlasovalo plénum EP a také Rada dospěla ke společné pozici. Obě pozice se ale po prvním čtení v EP v některých důležitých bodech odlišovaly, proto od dubna 2013 probíhala jednání mezi institucemi, která měla vést ke kompromisnímu řešení. Nejen v případě finanční perspektivy 2014–2020, ale také u dlouho projednávané otázky reformy SZP nakonec EP, Rada a Komise dospěly k dohodě do konce června 2013 (více v příspěvku „EP, Komise a Rada se dohodly na reformě SZP“, [Monitoring červen 2013](#)).

Dohoda klade důraz na konvergenci přímých plateb a jejich „spravedlivější“ rozdělení, na ekologizaci, tedy „ozelenění“, i když s určitým oslabením původních požadavků, a podle [Komise](#) i na posílení pozice zemědělců v potravinovém řetězci a na větší transparentnost SZP.

Obtížně vyjednaný kompromis, kterého dosáhli zástupci Rady, EP a Komise na konci června, oficiálně [schválil](#) 30. 9. 2013 i výbor AGRI. Tento termín hlasování byl lhůtou pro vyřešení posledních sporných bodů reformy souvisejících s víceletým finančním rámcem. Finální dohodu před hlasováním AGRI instituce [uzavřely](#) na neformálním zasedání Rady pro zemědělství a rybolov 24. 9. 2013 (více v příspěvku „Poslední sporné body SZP vyřešeny, výbor AGRI schválil reformní balíček“, [Monitoring září 2013](#)).

Nedořešená situace v oblasti zemědělské reformy vedla v dubnu 2013 EK k tomu, že Radě předložila [návrh](#), který se týká přechodných opatření v rámci SZP pro rok 2014.

Přechodné období se má týkat především vyplácení přímých plateb předtím, než bude zaveden nový systém na základě reformy, a také programů rozvoje venkova, které jsou momentálně připravovány na základě projednávané legislativy na úrovni jednotlivých členských států (více v příspěvku „EK vydala návrh týkající se přechodných opatření v rámci SZP pro rok 2014 a Rada dále jednala o reformách SZP a SRP“, [Monitoring duben 2013](#)).

Instituce EU se v říjnu 2013 shodly na attributech přechodného období reformy společné zemědělské politiky v roce 2014. Členské státy tak získají potřebný čas na implementaci nových opatření. Nový systém přímých plateb včetně nově stanovených podmínek pro ochranu životního prostředí (tzv. ozelenování) bude v rámci reformy společné zemědělské politiky pro léta 2014–2020 zaveden až od roku 2015 (více v příspěvku „Přechodné období pro reformu SZP v roce 2014 – dohoda institucí EU uzavřena“, [Monitoring říjen 2013](#)).

Obsah

Plénium EP završilo 3leté meziinstitucionální jednání a přijalo [reformu](#) SZP obsaženou ve 4 nařízeních bez pozměňovacích návrhů. Za největší přínos je považována větší flexibilita, povinný mechanismus podpory mladých farmářů a zjednodušení administrativy pro menší zemědělce.

Uzavřená dohoda však nesplnila očekávání velké části představitelů EP – liberálové kritizují například povinné požadavky na ozelenování, 3 parlamentní frakce odmítly reformu jako celek (ECR, EFD a GUE-NGL).

Další vývoj

Schválení ze strany Rady je očekáváno na zasedání v prosinci 2013. Nyní nastává fáze implementace, kdy mimo jiné Komise přijímá opatření v oblastech delegovaných EP a Radou v rámci komitologie. Tento proces provází kritika za nerespektování politické dohody ze strany Rady i EP, které mohou delegované akty Komise pouze přijmout nebo odmítnout. 23 členských států vyzvalo v deklaraci Komisi, aby odstranila nesrovnalosti mezi přijatými obecnými legislativními návrhy a návrhy delegovaných aktů Komise. Ta ovšem usiluje o co nejrychlejší schválení vzhledem k termínu 1. 1. 2015 a volbám do EP na jaře roku 2014.

Komise chce spustit propagační strategii zemědělských produktů z EU

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on information provision and promotion measures for agricultural products on the internal market and in third countries

Komise [představila](#) 21. 11. 2013 [návrh](#) nařízení, které obsahuje konkrétní nástroje na vytvoření strategie EU zaměřené na podporu zemědělských produktů pocházejících z EU na trzích

třetích zemí. Cílem je přesunout propagaci primárně zaměřenou na domácí trh za hranice EU a podpořit projekty z více členských států.

Kontext

Pravidla týkající se informování spotřebitele o zemědělských a potravinářských produktech vyrobených ve Společenství a jejich propagace vznikla v rámci SZP již v 80. letech 20. století. V souladu s existujícím [nařízením č. 3/2008](#) o informačních a propagačních opatřeních na podporu zemědělských produktů na vnitřním trhu a ve třetích zemích je kupř. od roku 2007 poskytována na propagaci produktů z EU každoroční finanční podpora pohybující se okolo 50 mil. €.

V červenci 2011 [zahájila](#) Komise diskusi o budoucí strategii k propagaci evropských zemědělských výrobků zveřejněním zelené knihy doprovázenou veřejnou konzultací (více v příspěvku „Komise zveřejnila zelenou knihu o propagaci evropských zemědělských výrobků“, [Monitoring červenec/srpen 2011](#)). Na tu [navázala](#) sdělením v březnu 2012. K vytvoření koherentní evropské strategie v této oblasti [vyzval](#) Komisi i [EÚD](#). Nyní přichází Komise s konkrétními legislativními návrhy, které předkládá Radě a EP.

Obsah

Komise [má](#) v úmyslu využít světového trendu rostoucí poptávky po bezpečných a kvalitních potravinách a podpořit evropské zemědělské produkty dodržující přísné normy na světovém trhu. Chce tak přesunout důraz propagační politiky EU za její hranice na nové trhy ze třetích zemí – zejména těch, které uzavřely či uzavřou dohodu o volném obchodu s EU – a obrátit tak dosavadní poměr, kdy dvě třetiny podpory propagace evropských potravin byly určeny na domácí trh a pouze zbylá část na propagaci mimo EU.

Komise dokonce zvažovala adresovat 100 % podpory na zahraniční propagaci, to však odmítli poslanci z výboru AGRI.

Komise rovněž navrhuje rozšířit příjemce podpory místo individuálních projektů členských států na mezinárodní programy evropských organizací z více členských států. Projekty zaměřené na trhy ve třetích zemích a předkládané více členskými státy získají rovněž vyšší míru kofinancování – ze stávajících 50 % vzroste na 60 %. U propagačních a informačních programů uvnitř EU bude ovšem zachována míra 50 %.

Na vyšší míru spolufinancování budou mít nárok pouze informační kampaně orientované na propagaci ovoce a zeleniny v evropských školách. Komise rovněž chce ukončit dosavadní možnost členských

států doplnit finanční prostředky z národních rozpočtů, protože řada z nich nepřispívala dostatečnou měrou.

Propagační politika EU by podle plánů Komise měla získat rozpočet 883 mil. € v letech 2014–2020, roční alokace by se měla postupně zvyšovat z 60 mil. € v roce 2014 až na 200 mil. € v roce 2020. Jedním z nových nástrojů se mají stát pravidelné zahraniční podnikatelské mise představitelů institucí EU spolu se zástupci evropského zemědělského průmyslu. K dalším opatřením patří administrativní zjednodušení výběrového řízení z dvoustupňového na jednostupňové, rozšíření způsobilých příjemců o organizace producentů a produktů i na oblast zpracovaných zemědělsko-potravinářských produktů.

Další vývoj

Návrh nařízení nyní budou projednávat Rada a EP ve standardní spolurozhodovací proceduře. EP deklaroval zájem poskytnout svoje stanovisko ještě před vypršením svého mandátu na jaře roku 2014. Nová strategie by měla vstoupit v platnost v lednu 2016.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Méně plastových tašek, navrhuje Komise

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech za účelem omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek (KOM(2013) 761)

Komise [přijala](#) 4. 11. 2013 návrh směrnice, který členskými státy ukládá, aby omezily používání lehkých plastových nákupních tašek. Cílem návrhu je redukovat nepříznivé dopady na životní prostředí, zejm. pokud jde o zahazování tašek mimo odpad, podpořit předcházení vzniku odpadu a účinnější využívání zdrojů a zároveň omezit negativní sociálně-ekonomické dopady.

Kontext

Návrh navazuje na opatření přijatá členskými státy a na [výzvu ministrů EU pro životní prostředí](#) z března 2011, aby Komise vyhodnotila možnosti opatření ohledně spotřeby tašek na úrovni EU. Předcházela mu [veřejná konzultace](#). V roce 2011 byla provedena studie zaměřená na schémata výroby a spotřeby plastových nákupních tašek, na dopady těchto schémat a na to, jaké dopady by měly na omezení spotřeby plastových nákupních tašek různé politiky. V roce 2012 pak byla vypracována dodatečná stu-

die. Výsledkem je, že Komise vnímá vysokou míru spotřeby plastových nákupních tašek jako společný, přeshraniční problém a celounijní iniciativa je podle ní nutná k tomu, aby se tato záležitost řešila soustavněji a účinněji.

V roce 2010 se na evropském trhu pohybovalo přibližně 98,6 mld. plastových nákupních tašek (na každého občana EU připadlo 198 tašek za rok), přičemž téměř 90 % z nich tvořily lehké tašky. V témže roce se odhadem 8 mld. tašek ocitlo mimo odpad a nahromadilo se v životním prostředí. A to zejména v moři, kde se dostávají mj. z řek vnitrozemských států (nejedná se tedy jen o problém přímořských států). Je např. dokázáno, že žaludky až 94 % všech ptáků v Severním moři obsahovaly plast.

Obsah

Do stávající platné směrnice o obalech a obalových odpadech ([č. 94/62](#)), pod kterou plastové nákupní tašky spadají (nejsou tedy upraveny separátně), chce EK zapracovat povinnost, aby všechny členské státy omezily spotřebu lehkých plastových nákupních tašek o tloušťce do 50 mikronů (0,05 mm). Země si budou moci stanovit své vlastní vnitrostátní cíle a zvolit si opatření k jejich dosažení, které pro ně budou nejvhodnější s ohledem na osvědčené postupy uplatňované v daném státě. Tato opatření mohou zahrnovat využití ekonomických nástrojů, jako jsou poplatky, vnitrostátní cíle pro snížení spotřeby a omezení při uvádění na trh (samozřejmě v souladu s pravidly jednotného trhu).

Komise uznává, že v pozdější fázi by mohlo dojít k vytyčení celounijního cíle, pokud jde o snížení spotřeby. Návrh také dává možnost státům zavést přísnější vnitrostátní opatření (v souladu s články 34 a 36 Smlouvy o fungování EU), musí však být nezbytné k dosažení cíle ochrany životního prostředí a nediskriminační.

Návrh je doprovázen případovou studií, která [vyhodnocuje](#) hlavní environmentální, sociální a ekonomické dopady různých politických možností, jak snížit spotřebu plastových nákupních tašek ve všech členských státech.

V některých členských státech již došlo k omezení využívání plastových tašek ve formě poplatků, osvětových kampaní, dokonce se objevil i pokus o úplný zákaz. Poplatky za igelitové tašky zavedlo Irsko nebo Dánsko a lze zde vysledovat pozitivní výsledky. Míra spotřeby plastových nákupních tašek se napříč EU výrazně liší vlivem různých spotřebitelských návyků, různé obeznámenosti s problematikou životního prostředí a různě účinných politických opatření přijímaných ze strany členských států.

Sporné body

Obchodníci plán Komise odmítají, jde podle nich o neodůvodnitelný zásah do podnikání. Případné zdanění či zavedení poplatků by prý museli promítnout do ceny tašek. Upozorňují také na to, že v případě zákazu igelitových pytlíků by v praxi nebylo možné zachovat stávající úroveň hygieny prodeje čerstvých potravin. Podle českého Svazu obchodu je na výrobu papírových tašek (substitutu igelitových) třeba více energie než na ty plastové, což zatíží životní prostředí.

Další vývoj

Návrh na změnu stávající legislativní úpravy je vzhledem k jeho zvláštní povaze a souvislostem předkládán jako samostatná iniciativa. Obecný přezkum odpadové politiky EU Komise předstává na jaře 2014.

Rada a EP se shodly na zmírnění kompromisu ohledně snížení emisí CO₂ z osobních aut

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 443/2009 za účelem vymezení způsobů, jak dosáhnout cíle snížení emisí CO₂ z nových osobních automobilů do roku 2020 (KOM(2012)393)

Instituce [uzavřely](#) 26. 11. 2013 novou neformální [dohodu](#) o parametrech, které snižují původně dohodnuté nároky na snížení emisí CO₂ z osobních aut do roku 2020. Došlo tak k revizi dohody uzavřené v červnu 2013.

Kontext

Komise návrh (spolu s [návrhem](#) na další snížení CO₂ z lehkých užitkových vozidel) předložila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise chce další snížení emisí CO₂ z osobních aut a dodávek“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). V současnosti platí 2 relevantní normy: [nařízení č. 443/2009](#) (jež se týká snižování emisí CO₂ z osobních automobilů) a [nařízení č. 510/2011](#) (týkající se lehkých užitkových vozidel, tzv. dodávek). Pro osobní automobily dnes platí závazný cíl průměrných emisí z nových automobilů (vyráběných jedním výrobcem) 130 g/CO₂/km. Dosázeno by jej mělo být v roce 2015

(v roce 2011 průměrné emise z nových automobilů činily 135,7 g/CO₂/km).

Výbor ENVI návrh projednal v dubnu 2013. Příslušnou [zprávu](#) Thomase Ulmera přijal poměrem 47:17:1 a současně zpravodaje pověřil dojednáním kompromisu s Radou již v prvním čtení (více v příspěvku „ENVI podporuje další snížení emisí CO₂ z osobních aut“, [Monitoring duben 2013](#)). Zástupci Rady a EP v červnu 2013 [dosáhli](#) kompromisu stran [návrhu](#) Komise, jenž by měl do roku 2020 zajistit další výrazné snížení emisí CO₂ z nových osobních automobilů (více v příspěvku „Další snížení emisí CO₂ z osobních aut do roku 2020: Rada a EP dosáhly kompromisu“, [Monitoring červen 2013](#)).

Obsah

Nová dohoda stanovuje, že 95 % vyráběných aut musí splňovat normu 95 g/CO₂/km (místo původních 100 %) do roku 2020. Zbývajících 5 % získá další rok pro splnění tohoto kritéria. Výrobci tzv. čistých aut s emisemi do 50 g/CO₂/km, tedy např. elektromobily, rovněž získají delší časový úsek pro čerpání tzv. superkreditů.

Systém superkreditů, jež by neměly být přenosné mezi jednotlivými lety, aby si jimi výrobci nemohli zlepšovat „skóre“ podle vlastního uvážení, by měl de facto skončit o tři roky později (už by se neměly činit rozdíly mezi „čistými“ a běžnými auty). Rovněž došlo ke zvýšení hranice pro získání těchto bonusů (z 5 g/CO₂/km na 7,5 g/CO₂/km na jednoho výrobce).

Původní dohoda selhala kvůli zpoždění schvalovacího procesu v Radě. Členské státy si tak vymohly ústupky ze strany EP.

Environmentalistické organizace (např. Greenpeace a T&E), ale i někteří poslanci EP po uzavření původního kompromisu prohlásili, že dohodnuté cíle jsou stále velmi „měkké“ a poplatné zájmům německého automobilového průmyslu. Greenpeace např. dlouhodobě tvrdí, že průměrné emise z nových osobních automobilů by mohly v roce 2025 činit pouhých 60 g/CO₂/km. Nová dohoda tak ještě více konvenuje s německými zájmy.

Další vývoj

Dosaženým kompromisem se nyní bude zabývat Coreper.

VE ZKRATCE...

Zapojte se do veřejné konzultace EU o státní podpoře podniků

Komise chce od roku 2014 stanovit podmínky, za kterých by členské státy mohly finančně podporovat firmy, které mají potíže. Cílem je zajistit, aby tato pomoc byla omezena jen na případy, kde je to skutečně zapotřebí, a aby náklady nesli také investoři příslušných firem. Daná pomoc by se měla týkat výhradně firem mimo sektor finančnictví, uhelný průmysl a ocelářství. Podpora podnikům v obtížích může být nyní poskytnuta na dobu 6 měsíců. Do této doby musí být buď vrácena, nebo musí být Komisi oznámen plán restrukturalizace. Tento plán má zajistit, že dlouhodobá životaschopnost dané společnosti bude obnovena bez další státní podpory, že narušení hospodářské soutěže vyvolané státní podporou je řešeno pomocí kompenzačních opatření a že firma přispívá na náklady spojené s restrukturalizací. Podpora může být podniku poskytnuta jen jednou za 10 let. Nyní Komise přichází s návrhem [nových pokynů](#) a vyzývá zainteresované subjekty, aby se k nim vyjádřili do konce roku 2013 (stateaidgreffe@ec.europa.eu). Nový koncept dočasné podpory má zjednodušit restrukturalizaci ze státních peněz a usnadnit členským státům využívat opatření, která méně narušují hospodářskou soutěž, jako jsou půjčky či záruky (omezené částkou a dobou trvání). Dočasná podpora likvidity může být poskytnuta i na dobu delší než 6 měsíců, podnik předloží jen zjednodušený plán restrukturalizace.

TRAN a ENVI projednávaly návrhy Komise ohledně letectví v EU ETS

Výbor TRAN a ENVI projednávaly [návrh](#) Komise na omezení účinnosti normy zahrnující leteckou dopravu do systému emisních povolenek EU ETS. 4. 10. 2013 [zveřejnila](#) ICAO záměr vytvořit do roku 2020 jediné celosvětové tržní opatření uplatňované na emise z mezinárodní letecké dopravy. Na dalším zasedání ICAO v roce 2016 dojde k finalizaci tohoto záměru. EU na to reagovala návrhy upravit stávající podobu EU ETS omezením účinnosti normy na vnitrostátní lety (více v příspěvku „Komise reagovala na celosvětové tržní opatření uplatňované na emise z mezinárodní letecké dopravy“, [Monitoring říjen 2013](#)). TRAN vyjádřil silnou kritiku Komise 14. 11. 2013 za její selhání na mezinárodním poli. Členové

výboru zároveň kritizují, že Komise nebyla schopna již na začátku vypracovat alternativní plán v případě, že by třetí země na mezinárodním poli nepodpořily opatření EU, a přijmout adekvátní opatření jak v opozici vůči třetím zemím, tak i s ohledem na dopady rozhodnutí na odvětví letecké dopravy v EU. Zpravodaj návrhu ve výboru ENVI Peter Liese (EPP) naopak kroky Komise podpořil, požaduje ovšem, aby byl systém ETS plně implementován od roku 2016 v případě, že ICAO do této doby nedosáhne globální dohody. Oba výbory budou hlasovat o návrhu Komise v lednu 2014, hlasování pléna se očekává v dubnu 2014. Komise chce, aby EP a Rada návrh schválily do března 2014 a letečtí provozovatelé měli jasno a nemuseli do 30. 4. 2013 vyřadit emisní povolenky na mezinárodní lety do a ze třetích zemí z roku 2013. Členské státy budou muset směrnici implementovat do svých právních řádů do 3 měsíců poté, co vstoupí v platnost.

Od prosince 2013 bude přístup k satelitním datům EU volný

Komise [poskytne](#) od prosince 2013 volný, bezplatný a plný přístup k mnoha důležitým údajům o životním prostředí shromážděných systémem [Kopernik](#). Jelikož svět čelí zvýšenému riziku přírodních a jiných katastrof, Kopernik má za cíl shromáždit svá pozorování a poskytovat služby (především data a informace), které budou monitorovat stav životního prostředí na souši, na moři a ve vzduchu, a zvýší tak bezpečnost občanů. Kopernik zjednoduší hodnocení změn a dopadů politik životního prostředí, jelikož data budou konzistentní a přeshraniční. Získaná data a informace umožní sledovat: skleníkové plyny; reaktivní plyny, které ovlivňují kvalitu ovzduší; ozonovou vrstvu a úroveň slunečního UV záření; aerosoly, které ovlivňují teplotu a kvalitu vzduchu. Kopernik zahrnuje 6 specializovaných satelitních misí, které budou postupně zahájeny v období 2014–2021. Každá mise bude poskytovat různé typy pozorování a sloužit jiným potřebám. První mise započne na jaře 2014, bude obíhat Zemi na nízké oběžné dráze (700 km nad mořem) a bude jediným funkčním satelitním radarem svého druhu na světě. Nový otevřený režim šíření dat pomůže občanům, podnikům, badatelům a politikům začlenit dimenzi životního prostředí do jejich aktivit

a rozhodovacích procesů. A počítá se s tím, že do roku 2030 se zaslouží o finanční zisk až 30 mld. € a pomůže podnikům vytvořit až 50 tis. pracovních míst. Mezi sektory, které by mohly z přístupu k datům a informacím Koperníku přímo profitovat, patří zejm. služby, které produkují a šíří data týkající se životního prostředí. Nepřímo mezi ně patří odvětví jako doprava, zemědělství či pojišťovnictví (může využívat informace k modelování rizik). Pro maximální využití informací bude přístup k datům z Koperníku zajištěn skrze specializované internetové portály. Fungování Koperníku [schválil](#) výbor ITRE. V období 2014–2020 bude disponovat rozpočtem 3,79 mld. €.

EU bude podporovat zdravotnictví i v letech 2014–2020, vyhradila na to 449 mil. €

Coreper 13. 11. 2013 [stvrdil](#) kompromis zástupců Rady a EP (z 6. 11. 2013) týkající se podpory EU sektoru zdravotnictví mezi lety 2014–2020, a to částkou 449,394 mil. €, což je o cca 128 mil. € více než v letech 2007–2013 a o 3 mil. € více, než navrhovala Komise. Prostředky by měly jít zejm. na (1) rozvoj inovativních a udržitelných zdravotnických systémů se zohledněním jejich přeshraniční funkce v souladu se [směrnici č. 2011/24](#) o přeshraniční zdravotní péči; (2) zvýšení přístupu k „lepší a bezpečnější“ zdravotní péči, což v praxi znamená zejm. podporu patientských organizací zabývajících se vzácnými chorobami a aktivit zaměřených na osvětu problému antimikrobiální rezistence; (3) prevenci chorob, tedy výměnu zkušeností s bojem proti kouření, pití alkoholu ap.; (4) ochranu před přeshraničními zdravotními hrozbami posílením kapacit vědecké expertízy. Počet podporovaných aktivit („prioritních oblastí“) se má oproti předchozímu období snížit, EU ale hodlá uvedené aktivity kofinancovat do výše 60 % a v případě, že min. 30 % prostředků má být alokováno přinejmenším ve 4 zemích (z nezbytných alespoň 14 zemí zapojených do projektu), jejichž HND [nedosahuje](#) 90 % průměru EU (což je i ČR), je možné kofinancování navýšit až na 80 %. Na druhou stranu o prostředky budou moci žádat i země mimo EU, pokud s ní mají uzavřeny bilaterální či multilaterální smlouvy o spolupráci. Rada a EP návrh příslušného nařízení [schválil](#) už jen formálně, plénum EP patrně v únoru 2014.

Lepší ochrana zaměstnanců před chemikáliemi se blíží

Coreper 13. 11. 2013 [dojednal](#) mandát pro jednání předsednictví se zástupci EP ve věci [návrhu](#) majícího zaměstnance lépe chránit před negativními účinky chemikálií, s nimiž mohou při práci přijít do styku.

Komise text předložila v únoru 2013 (více v příspěvku „Komise chce zaměstnance lépe ochránit před chemikáliemi“, Ve zkratce..., [Monitoring únor 2013](#)). Formálně by mělo dojít k nahrazení směrnic [č. 92/58](#), [č. 92/85](#), [č. 94/33](#), [č. 98/24](#) a [č. 2004/37](#) a jejich „sladění“ s obsahem [nařízení č. 1272/2008](#) (které respektuje standardy OSN). Chemikálie by např. měly být náležitě štítkovány a vybaveny srozumitelnými pictogramy. Výbor EMPL se textem zabýval v září 2013 a přijal k němu několik pozměňovacích návrhů.

Irsko a Španělsko úspěšně ukončily záchranu svých ekonomik

Rada ve složení ministrů financí 14. 11. 2013 potvrdila ukončení [irského](#) a [španělského](#) záchraného programu pod dohledem trojky věřitelů – Komise, ECB a MMF. Výsledky těchto 2 zemí jsou dle ní příkladem, že programy jsou úspěšné, pokud existuje silné odhodlání k reformám. Rada také podpořila rozhodnutí obou zemí nežádat o další finanční pomoc. Španělsko obdrželo z programu 40 mld. € a Irsko 85 mld. €. Některé problémy však stále přetrvávají, např. v podobě vysokého veřejného i soukromého dluhu. Ve Španělsku se situace bankovního sektoru výrazně zlepšila, fiskální situace ale není příznivá a zemi trápí vysoká nezaměstnanost. Irsko získalo zpět důvěru investorů, ale mělo by dokončit restrukturalizaci bankovního sektoru a pokračovat ve strukturálních reformách. Poslední částka z EFSM bude vyplacena v lednu 2014. Trojka věřitelů i přes nevyřešení některých sporných bodů [uzavřela](#) další kolo jednání s Řeckem. Odhaduje, že řecký státní rozpočet na příští rok postrádá 2 mld. €, přestože vláda hovoří „pouze“ o 500 mil. €. Mezi oběma stranami přetrvávají rozpory, trojka požaduje další škrty v důchodech, privatizaci nebo snížení míst ve státní službě. V listopadu 2013 se také [konalo](#) čtvrtletní posouzení plnění programu z ESM na Kypru (má obnovit stabilitu finančního sektoru, posílit udržitelnost veřejných financí a přijetí strukturálních reforem). Dle závěrů trojky je program na dobré cestě, konsolidace je úspěšná, jelikož dílčí fiskální cíle byly splněny, došlo k výraznému pokroku v restrukturalizaci a rekapitalizaci bank. Recese není tak hluboká, jak se očekávalo. Pozitivně jsou vnímány nové přímé zahraniční investice v bankovním sektoru. Výzvou do budoucna je napravit rozvahy bank, obnovit důvěru vkladatelů a poskytování úvěrů soukromému sektoru. Závěry přezkumu v prosinci 2013 zhodnotí ESM, MMF a euroskupina, aby mohlo dojít k vyplacení 100 mil. € z ESM a 86 mil. z MMF.

Regulace biocidů se částečně zmírní

Coreper 15. 11. 2013 [dojednal](#) mandát pro jednání předsednictví se zástupci EP ve věci revize [nařízení](#)

[č. 528/2012](#) o biocidech, tedy účinných látkách, které působí na škodlivé organismy nebo proti nim. Norma se uplatňuje od 1. 9. 2013 (více v příspěvku „Rada a EP dosáhli dohody o biocidech“, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2011](#)). Cílem je dojednat kompromis již v prvním čtení a věcně částečně „rozvolnit“ původní nařízení. Problém s jeho přísnými požadavky mají jak dodavatelé aktivních biocidních látek, tak dodavatelé výrobků, které byly biocidy pouze ošetřeny. Revidované nařízení by mělo odstranit „nezamýšlené obchodní bariéry“, naopak toxické biocidy, k nimž se přímo nebo zprostředkovaně dostane široká veřejnost, by měly být zakázány. I malí výrobci biocidů by měli mít možnost se podílet na tzv. revizním programu pro aktivní (biocidní) látky, který zastřešuje Komise. Ta [text](#) mající revidovat stávající nařízení předložila v květnu 2013, výbor ENVI se jím zabýval říjnu 2013 a přijal k němu 28 pozměňovacích návrhů.

Rada podpořila zákaz těžkých kovů v bateriích od podzimu 2015

Rada 15. 11. 2013 [podpořila](#) již dříve dojednanou revizi [směrnice č. 2006/66](#). V praxi by to mělo znamenat zákaz používání více než 0,002% kadmia v bateriích a akumulátorech bezdrátových elektrických zařízení (např. mobilní telefony či elektrické šroubováky) od 31. 12. 2016 a rtuti v knoflíkových bateriích (v nichž rtuť tvoří méně než 2% hmotnosti), v tomto případě po 21 měsících poté, co norma vstoupí v platnost (přičemž Komise by měla EP a Radě předložit zprávu o alternativách pro napájení naslouchátek pro nedoslýchavé). V obou případech by měli být koncoví uživatelé schopni baterie či akumulátory ze svých zařízení snadno odstranit (minimálně prostřednictvím servisu). V zásadě jde o zrušení výjimek, které obsahovala původní norma (stávající nikl-kadmiové baterie by mělo být možné používat výhradně v bezpečnostních systémech typu alarmů či v zdravotnických zařízeních). Kromě přínosu pro životní prostředí by nová pravidla měla snížit poptávku po těžbě kadmia o cca 10% (v porovnání s celosvětovou těžbou dnes). Směrnice by měla být implementována do 18 měsíců (lhůta poběží uplynutím 20. dne po uveřejnění v Úředním věstníku EU) a neměla by se jakkoli dotknout produktů, které již byly uvedeny na trh.

Uznávání odborných kvalifikací bude snazší a rychlejší

Rada 15. 11. 2013 [stvrdila](#) (za abstence Bulharska) kompromis týkající se revize stávající [směrnice č. 2005/36](#) o uznávání odborných kvalifikací. Zástupci Rady a EP k němu dospěli v červnu 2013 a Coreper je schválil ještě v témže měsíci (více v příspěvku

„Rada a EP se dohodly na změnách uznávání odborných kvalifikací“, [Monitoring červen 2013](#)). Na bázi dobrovolnosti (zainteresovaných profesních sdružení a/nebo členských států) by např. měl vzniknout tzv. evropský profesní průkaz (de facto zápis v online databázi) propojený s elektronickým systémem [IMI](#) a umožňující rychlejší uznávání odborných kvalifikací v cílové zemi. Nově by se měla uplatnit i zásada, že pokud dotčené úřady členských států nevyřídí žádosti o uznání odborných kvalifikací ve stanovené lhůtě, měly by být uznány automaticky (tacitně). Do budoucna by měly být (na základě aktů Komise v přenesené pravomoci) zavedeny také „společné rámce odborné přípravy“ mající rozšířit počet kvalifikací, které by měly být uznávány automaticky (dnes se to týká jen 7 profesí – lékaři, stomatologové, lékárníci, zdravotní sestry, porodní asistentky, veterináři a architekti). Nová směrnice by měla být implementována do 24 měsíců.

Auta, autobusy i kamiony budou muset být za 12 let tišší

Coreper 15. 11. 2013 [podpořil návrh](#) nařízení „o hladině akustického tlaku motorových vozidel“. Plénum EP příslušnou [zprávu](#) Miroslava Ouzkého přijalo v únoru 2013. Norma by měla po 2 letech od vstupu v platnost (tj. po nabytí účinnosti) zpřísnit schvalování typu (nových) osobních automobilů či autobusů. Jejich hlučnost by se měla snížit až na 68 dB (ve 3 fázích v průběhu 10 let, a to v závislosti na výkonu a hmotnosti vozidla), v případě vozidel na přepravu zboží (např. kamiony či dodávky) až na 71 dB (rovněž ve 3 fázích). Kvůli spotřebitelům by měly být všechny nové vozy označeny štítky indikujícími jejich hlučnost (ty by přitom měly být součástí všech relevantních, např. reklamních materiálů). Rada se stejně jako EP postavila za Komisi, která návrh předložila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise: Silniční vozidla jsou hlučná, musí se ztišit“, [Monitoring prosinec 2011](#)), mj. v tom, že akceptovala její požadavek na obligatorní „zhlučnění“ jinak neslyšných elektromobilů (kvůli zajištění bezpečnosti silničního provozu). Naposledy byla hlučnost motorových vozidel legislativně snižována v roce 1995. Nominálně se od 70. let 20. století, kdy byla přijata první relevantní opatření, snížila až o 90%, ovšem současně se zvýšilo množství automobilů, takže ve výsledku se podle Komise hlučnost silničních vozidel snížila nejvýše o 2 dB. I z tohoto důvodu by měly být po schválení nové normy provedeny studie zohledňující vliv povrchu silnic na hlučnost provozu. Plénum EP by mělo pozici Rady, která odpovídá kompromisu obou institucí z 5. 11. 2013, stvrdit nejspíše hned začátkem roku 2014. Výbor ENVI tak [učinil](#) (poměrem 45:11:1) 27. 11. 2013.

„Spokojený život v mezích naší planety“ pro občany EU odsouhlasen

Rada 15. 11. 2013 [schválila](#) nový akční program pro životní prostředí do roku 2020 („Spokojený život v mezích naší planety“), na kterém se během neformálních jednání [shodla](#) s EP již v červnu 2013 a který nahradí předchozí šestý akční program, jehož platnost skončila v červenci 2012. Nový, sedmý akční program odráží závazek EU transformovat se na „zelenou“ ekonomiku, která zaručuje růst a vývoj, ochranu lidského zdraví a blahobytu a poskytuje důstojná pracovní místa. Stanovuje 9 priorit v oblasti politiky životního prostředí EU, jako je např. ochrana, zachování a posílení přírodního kapitálu EU; vytvořit z EU zelenou, nízkouhlíkovou a konkurenceschopnou ekonomiku, která efektivně využívá své zdroje; zlepšit implementaci legislativy v oblasti životního prostředí; zajistit investice; posílit udržitelnost evropských měst či zvýšit efektivitu EU při řešení těchto problémů na mezinárodní úrovni. Program vychází z politických iniciativ v rámci strategie Evropa 2020 a je založen na zásadě „znečišťovatel platí“, principu předběžné opatrnosti a prevence a zásadě nápravy znečištění u zdroje. Před jeho ukončením bude vyhodnocen Komisí, která předloží zprávu EP a Radě. Akční programy pro životní prostředí vytvářejí od roku 1973 rámec pro činnost ES/EU v oblasti životního prostředí.

Plénum EP schválilo Nástroj pro propojení Evropy (CEF) a hlavní směry TEN-T

EP formálně [potvrdil](#) 19. 11. 2013 dohodu týkající se vzniku finančního Nástroje pro propojení Evropy, který by měl v období 2014–2020 financovat projekty zaměřené na budování dopravní, energetické a telekomunikační infrastruktury. Paralelně plénum EP schválilo hlavní zásady pro budování transevropské dopravní sítě (TEN-T). Celkově by měl CEF [disponovat](#) na celé období ne 50 mld. €, jak navrhovala Komise, ale pouze 29,299 mld. €, z nichž by na dopravu mělo jít 23,174 mld. €, na energetickou infrastrukturu 5,126 mld. € a na telekomunikace 1 mld. €. Coreper stvrdil kompromis ohledně nástroje CEF v červenci 2013, již v červnu 2013 Coreper schválil kompromis týkající se [návrhu](#) o hlavních směrech pro rozvoj transevropské dopravní (námořní, vodní, železniční, silniční, letecké) sítě (TEN-T), jež zástupci Rady a EP dosáhli v květnu 2013. Souhlasili se záměrem vybudovat tzv. hlavní síť do roku 2030 a tzv. globální (širší) síť do roku 2050 (více v příspěvku „Coreper stvrdil kompromis týkající budoucnosti transevropské dopravní sítě do roku 2050“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2013](#)). Hlavní směry pro transevropské energetické sítě (TEN-E) už byly přijaty jako [nařízení č. 347/2013](#).

Coreper podpořil revizi směrnice, která zdražuje emisní povolenky

Coreper 20. 11. 2013 [podpořil](#) (zatím) neformální kompromis [dosažený](#) mezi Radou, EP a Komisí o revizi [směrnice č. 2003/87](#), která má objasnit časový harmonogram aukcí emisních povolenek skleníkových plynů a odložení aukcí (tzv. backload) 900 mil. povolenek z let 2013–2015 (400 mil., 300 mil. a 200 mil.) až do let 2019–2020 (300 mil. a 600 mil.). Dohoda má přispět k oživení fungování systému obchodování s emisemi v EU (ETS) a očekává se, že bude produkovat správné cenové signály na trhu s uhlíkem. Řádně fungující systém ETS bude podporovat snižování emisí skleníkových plynů nákladově efektivním a ekonomicky účinným způsobem. Má také podpořit transformaci směrem k nízkouhlíkovému hospodářství a investicím v rámci EU. Cílem revize je řešit stav, kdy se v důsledku hospodářského útlumu a vysokého množství povolenek na trhu cena 1 povolenky (reprezentující 1 t CO₂) snížila pod „kritickou“ hranici 10 € (dnes činí cca 3 €, přičemž ještě v roce 2008 byla na úrovni 20 € a vyšší), a celý systém tak v podstatě přestal na 11 tis. zapojených subjektů motivovat k tomu, aby své emise snižovali tak, jak Komise původně předpokládala, tedy výrazněji a rychleji. Plénum EP v červenci 2013 potvrdilo, že backload by měl být jednorázovým opatřením (a svého druhu do roku 2020 také jediným; pak by Komise měla najít „dlouhodobější řešení“), přičemž současně by měla být naplněna podmínka, že v jeho důsledku nedojde k tzv. relokaaci dotčených energeticky náročných provozů mimo EU (jejich seznam by měl být mezi lety 2015–2020 aktualizován). Text musí být ještě formálně schválen EP a Radou.

ECB se zajímá, jak lépe zabezpečit platby přes mobilní telefony

ECB 20. 11. 2013 [zahájila](#) veřejnou konzultaci týkající se zabezpečení mobilních plateb, které se lze zúčastnit do 31. 1. 2014, např. prostřednictvím emailové adresy ecb.secretariat@ecb.europa.eu. Danou oblast již od roku 2011 řeší Evropské fórum pro bezpečnost retailových plateb, což je dobrovolná iniciativa, v níž spolupracují zainteresované orgány Evropského hospodářského prostoru. Používání mobilních zařízení a technologií k provádění plateb vytváří nová bezpečnostní rizika, a to zejm. proto, že současná generace mobilních přístrojů a jejich operační systémy nebyly navrženy tak, aby zohledňovaly bezpečnost plateb. Použití rádiové technologie pro přenos platebních a osobních údajů vystavuje mobilní platby rizikům, kterým ostatní způsoby nečelí. Zapojují také „do hry“ nové subjekty, např. provozovatele mobilních sítí. Fórum proto připravilo návrh

doporučení určených k zabezpečení mobilních plateb, pokrývající veškeré transakce, ve kterých jsou mobilní zařízení používány jako platební zařízení (neplatí pro ty případy, kdy platba probíhá přes webový prohlížeč, ty se považují za platbu přes internet). Zahrnuti jsou 3 kategorie plateb: bezkontaktní (užívající NFC technologie); platby využívající mobilní platební aplikace stažené do zákaznickova telefonu; platby provedené přes síť provozovatele mobilních služeb bez aplikace (SMS, USSD nebo hlasové technologie). Fórum předně zajímá názor uživatelů na to, zda ponechat úpravu SMS plateb v návrhu doporučení, a pokud ano, do jaké míry by měly být pokryty. Druhá otázka se týká požadavku na dostatečně silnou autentizaci zákazníků. Fórum uvažuje o výjimce pro předem definovanou kategorii nízkorizikových transakcí, u kterých by autentizace požadována nebyla. Což by ale vytvořilo rozdíl v požadavcích na zabezpečení plateb ve srovnání s platbami prováděnými kartou.

Komise zkoumá, zda úprava on-line sázek v ČR odpovídá právu EU

Komise 20. 11. 2013 [požádala](#) ČR (spolu s Belgií, Kypr, Litvou, Polskem a Rumunskem) o informace týkající se její legislativy omezující on-line sázení, neboť má pochybnost, zda je v souladu s právem EU na volný pohyb služeb (konkrétně s čl. 56 Smlouvy o fungování EU), neboť české předpisy (tzv. loterijní zákon) podmiňují poskytování on-line hazardních her fyzickou přítomností poskytovatele v zemi, předepisují mu zvláštní právní formu, vyžadují předchozí souhlas orgánů, pokud jde o jakékoli změny ve složení akcionářů, nebo brání v přístupu zahraničnímu kapitálu. Komise zahájila první formální krok postupu, který může skončit až před Soudním dvorem EU. Ministerstvo financí ČR ovšem již pracuje na novém loterijním zákonu, který by měl výtky Komise odstranit. Vládě by jej mělo předložit do 30. 6. 2014. Obecně platí, že členské státy EU si mohou cíle politiky v oblasti on-line hazardních her stanovit samy a mohou i omezit jejich přeshraniční poskytování s odkazem na veřejný zájem (ochrana spotřebitelů, předcházení podvodům ap.). Způsob (ne)povolování hazardu však musí být v souladu s právem EU. Stávající loterijní zákon např. zakazuje provozování zahraničních loterií v ČR, stejně jako prodej cizozemských losů. Sázkové hry nadto může provozovat pouze společnost se sídlem v ČR. Nelegální je také účastnit se sázek v zahraničí, při nichž jsou sázky placeny do zahraničí. Za porušení zákona může finanční úřad udělit pokutu až 10 mil. Kč, přičemž sankce hrozí nejen provozovateli, ale i sázejícím.

Plénum EP schválilo souhrnný sociální program EaSI

Plénum EP 21. 11. 2013 [schválilo](#) (poměrem 527:31:48) kompromis [uzavřený](#) s Radou v červnu 2013 o programu Zaměstnanost a sociální inovace EU (EaSI). Navázal na výbor EMPL, který podpořil EaSI v září 2013 (více v příspěvku „3 sociální programy budou sdruženy do jednoho EaSI“, Ve zkratce..., [Monitoring září 2013](#)). Program EaSI sdruží 3 doposud fungující programy a bude podporovat udělování mikrograntů a celkovou mobilitu pracovníků v EU. Zaměří se na mladé nezaměstnané, bude prosazovat rovné příležitosti, nediskriminaci a napomáhat dlouhodobě nezaměstnaným. Mezi sdružené programy patří (1) mikrofinanční nástroj, který umožňuje nezaměstnaným vzít si půjčku (mikrogranty) a založit si vlastní podnikání. EaSI roli tohoto nástroje rozšíří o podporu sociálních podniků, které se neorientují primárně na zisk. Dále je to (2) evropský zaměstnanecký servis (EURES), který podporuje mobilitu a informovanost pracovníků napříč EU. EaSI roli tohoto nástroje rozšíří o intenzivnější výměnu informací a propojení mezi zaměstnavateli a budoucími zaměstnanci napříč regiony. Třetím nástrojem je program Progress, který financuje projekty nevládních organizací nebo veřejných autorit, kampaně v oblasti zaměstnanosti, sociálního začlenění a rovných příležitostí. Program Progress získá 61 % financí, EURES 18 % a mikrogranty získají 21 % z přidělených prostředků ve výši 815 mil. €.

EÚD kritizuje financování současných programů rozvoje venkova

Evropský účetní dvůr ve [zprávě](#) vydané 22. 11. 2013 [konstatuje](#), že členské státy provedly pouze formální evaluaci a monitoring programů rozvoje venkova v současném finančním období 2007-2013. Účetní dvůr kritizuje i Komisi za to, že akceptovala vágně stanovené cíle v programech rozvoje venkova jednotlivých členských států. Podle EÚD se státy více soustředily na vyčerpání prostředků z alokovaného rozpočtu než na efektivitu jejich vynakládání a naplňování stanovených cílů. O to závažnější to shledává EÚD vzhledem k přípravě nového programovacího období, kde členské státy i Komise selhaly ve schopnosti reflexe stávajícího období, neboť při přijímání rozhodování nedisponovaly potřebnými informacemi. Zároveň vyzývá k nápravě ve vyhodnocování v posledním roce programovacího období 2014, kdy proběhne přechodné období implementace nového nastavení SZP (více v příspěvku „Přechodné období pro reformu SZP v roce 2014 – dohoda institucí uzavřena“, [Monitoring říjen 2013](#)). Komise na to reagovala tím, že je předčasné tyto víceleté programy vyhodnocovat, jejich evaluaci plánuje až od konce roku 2015.

Vyspělé a rozvojové země na cestě k nové celosvětové dohodě o klimatu

V listopadu 2013 se ve Varšavě [konala](#) 19. konference smluvních stran rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (COP-UNFCCC). Konference, která skončila 23. 11. 2013, přinesla některá zásadní rozhodnutí pro budoucí jednání o nové globální dohodě o klimatu, která má být uzavřena v roce 2015 v Paříži. To [uvítala](#) delegace EP. EU dosáhla přijetí programu, který stanoví základy, pravidla a přesné termíny k vyjednání dohody, i díky ústupkům rozvojových zemí. Nová dohoda se bude vztahovat na všechny smluvní strany (ruší se tedy dělení dle úmluvy o klimatu OSN na vyspělé a rozvojové země). Strany budou muset v prvním čtvrtletí roku 2015 oznámit svůj příspěvek (na žádost Indie a Číny nahrazeno slovo závazek, které má „větší sílu“) ke snížení emisí. Strany poskytnou požadované informace, aby bylo možné porovnávat dosažené úsilí. Vyspělé země budou také nadále mobilizovat své veřejné finance na podporu omezení emisí a přizpůsobení se změně klimatu v rozvojových zemích. Konference založila mezinárodní mechanismus ztrát a škod, které utrpěly chudé jižní země zasažené globálním oteplováním. Cílem mechanismu je zvýšení znalostí a podpory těmto zemím v oblasti technologií, budování kapacit a financí. Zatím však není jasné, kdo bude posuzovat škody a ztráty nebo kdo bude spravovat finance. Rozvojové země se obávají, že tato pomoc bude podmíněna přijetím opatření, která pro ně bude obtížné realizovat. Tématem konference byl také boj proti odlesňování (REED+). Tento mechanismus bude vyplácet finanční kompenzace (280 mil. dolarů od USA, Norska a Velké Británie), které mají podpořit dotčené státy, aby zabránily kácení tropických pralesů (a tím zvýšení emise skleníkových plynů). Byly rovněž zajištěny ochranné doložky týkající se ochrany místního obyvatelstva a biologické rozmanitosti. Obecně jsou výsledky konference hodnoceny jako příliš vágní; obsahují možnost různých výkladů.

Volný pohyb pracovníků nepřispívá ke zneužívání sociálních systémů hostitelských členských států, Komise jej chce dále podpořit

Komise 25. 11. 2013 [uveřejnila sdělení](#), které analyzuje dopad mobility občanů EU (dle [směrnice č. 2004/38](#)) na systémy sociálního zabezpečení hostitelských členských států. Vyplyvá z něj, že většina občanů EU, kteří se stěhují do jiného členského státu, tak činí kvůli práci. Takoví občané jsou zpravidla ekonomicky aktivnější než státní příslušníci daného státu, a tak je méně pravděpodobné, že budou žádat o sociální dávky (ve většině členských

států jsou mobilní občané EU čistými přispěvateli do sociálního systému hostitelské země a Komise chce tento trend dále podpořit; více v příspěvku „Komise chce zlepšit uplatňování práv pracovníků na volný pohyb“, [Monitoring duben 2013](#)). Sdělení dále vymezuje práva a povinnosti, které občanům EU náleží, a vyjasňuje podmínky, které musejí splnit, aby měli právo na volný pohyb a mohli využívat sociální pomoci a dávek sociálního zabezpečení. Komise kromě toho definovala 5 opatření, která by měla členským státům pomoci (1) řešit problém účelových sňatků (Komise vypracuje příručku); (2) uplatňovat pravidla EU o koordinaci sociálního zabezpečení ([nařízení č. 883/2004](#); Komise do konce roku 2013 vypracuje praktické pokyny týkající se tzv. testu obvyklého pobytu, který zajišťuje, že občané, kteří nepracují, mají přístup k sociálnímu zabezpečení v jiném členském státě až od okamžiku, kdy skutečně přesunuli těžiště svých zájmů do tohoto státu, např. tam mají svou rodinu); (3) řešit úkoly v oblasti sociálního začleňování (prostřednictvím alespoň 20% národních alokací z ESF počínaje rokem 2014); (4) podporovat výměnu osvědčených postupů mezi místními orgány (Komise do konce roku 2013 vypracuje studii hodnotící dopad na volný pohyb v 6 velkých městech, v únoru roku 2014 pak vyzve primátory, aby si vyměnili osvědčené postupy); (5) zajistit konkrétní uplatňování pravidel EU v oblasti volného pohybu (Komise do konce roku 2014 zahájí internetový školicí modul na pomoc zaměstnancům místních orgánů, aby plně pochopili a uplatňovali práva občanů EU na volný pohyb). Na konci roku 2012 žilo v jiném členském státě 14,1 mil. občanů EU. Každý občan EU má právo žít v libovolné členské zemi EU po dobu 3 měsíců bez jakýchkoli podmínek či formalit, delší pobyt podléhá [určitým podmínkám](#) v závislosti na individuálním statusu občana EU v hostitelské zemi EU.

EÚD: Členské státy zneužívaly program podpory vázané na produkci v SZP

Zvláštní [zpráva](#) EÚD publikovaná 26. 11. 2013 [se zaměřuje](#) na zvláštní podpory v rámci prvního pilíře SZP, zejm. na tzv. podporu vázanou na produkci. Podle jeho analýzy byla tato část jednotných plateb SZP v řadě případů členskými státy zneužívána a vyplácena bezúčelně. EÚD kritizuje kontrolní systém, který vyžaduje od členského státu pouze oznamovat Komisi jeho rozhodnutí. Komise na to reagovala tím, že určení podporované zemědělské činnosti je plně v kompetenci členských států. Podle vyjednaných pravidel pro následující finanční období budou moci členské státy vyčlenit vyšší podíl své alokace na produkci vázanou na podporu ovšem za

přísnějších podmínek, např. v případě překročení národního stropu. Ten je stanoven na 10% alokované částky pro daný členský stát v oblasti SZP, 15% pro státy, které zvláštní podpory v rámci jednotných plateb poskytovaly již v letech 2010–2013. Nadále ovšem bude členskými státy ponechána pravomoc rozhodovat o způsobu a předmětu podpory.

TRAN oslabil nároky Komise na infrastrukturu pro alternativní paliva

Výbor TRAN [schválil](#) 26. 11. 2013 zprávu Carla Fidanza (poměrem 30:7:0), která neobsahuje tak vysoké nároky na podobu infrastruktury pro alternativní paliva v roce 2020, jak [představila](#) Komise v lednu 2013. Ta navrhla minimální počet dobíjecích stanic pro elektrická vozidla v jednotlivých členských státech, celkem by se v EU mělo vybudovat 8 mil. dobíjecích stanic do roku 2020 (více v příspěvku „Komise zahájila strategii pro čistá paliva“, Ve zkratce..., [Monitoring leden 2013](#)). To však [není](#) součástí zprávy výboru TRAN. Ta pouze stanovuje limity pro počet veřejně dostupných dobíjecích stanic v členských státech (v ČR 7 tis.), tvořících ovšem minimální část z celkového počtu navrhovaného Komisí. Součástí zprávy je i opatření pro budování čerpacích stanic pro vozidla na vodíkový pohon, mezi kterými by do roku 2020 (o 10 let později u členských států, které do tohoto typu infrastruktury ještě vůbec neinvestovaly) neměla být vzdálenost větší než 300 km. Vyšší požadavky schválil TRAN ohledně vzdálenosti čerpacích stanic na CNG, kterou stanovuje na maximálně 100 km (Komise 150 km). U LNG předpokládá vzdálenost 400 km a přítomnost čerpacích stanic u dostatečného počtu námořních přístavů, zatímco Komise je požadovala ve všech přístavech náležících do TEN-T. Instituce se pokusí dosáhnout dohody do jara 2014, některé členské státy mají ovšem obavy ze stanovení závazných limitů.

Zástupci Rady a EP se shodli přenositelnosti nároků na penzijní připojištění

Zástupci Rady a EP se 26. 11. 2013 [shodli](#) na kompromisním znění [návrhu](#) směrnice „o minimálních požadavcích na podporu mobility pracovníků zlepšením nabývání a zachování nároků na penzijní připojištění“. Problémem bylo a je, že pracovníci, kteří po dobu svého produktivního života pracovali v různých členských státech (a v důsledku toho v těchto zemích málokdy plnili požadavek na minimální délku penzijního připojištění, např. v Lucembursku 10 let), často přicházeli o své nároky na výplatu prostředků po dosažení důchodového věku. Nově by minimální délka penzijního připo-

jištění potřebná k zachování nároků na pozdější výplatu prostředků měla činit nejvýše 3 roky. Irské předsednictví již v první polovině roku 2013 návrh kvůli širší akceptaci textu omezilo pouze na případy mobility pracovníků mezi členskými státy (byť se předpokládá, že postupně se pravidla nové směrnice alespoň neformálně rozšíří i na pracovníky, již se za prací stěhují v rámci členských států; zatím to přislíbilo Německo a Lucembursko). Na žádost EP by se norma nakonec měla vztahovat i na přeshraniční případy, tj. na pracovníky dojíždějící za prací do sousedního členského státu. Výsledná směrnice by měla být implementována do 4 let. Komise původní návrh předložila již v říjnu 2005 a po intervenci pléna EP v červnu 2007 z něj vyčlenila otázkou automatické přenositelnosti práv na penzijní připojištění. Po přijetí Lisabonské smlouvy (v platnost vstoupila 1. 12. 2009) se v Radě o návrhu rozhoduje kvalifikovanou většinou, do té doby byla potřeba jednomyslnost. I proto byla jednání o návrhu dlouho zablokována. V následujícím období by měl kompromis stvrdit Coreper a výbor EMPL a poté Rada a plénum EP.

Rada podporuje snazší navrácení protiprávně vyvezených kulturních památek

Rada podpořila [návrh](#) mající zajistit snazší navrácení protiprávně vyvezených kulturních památek. Komise jej předložila v květnu 2013. Revize by měla doznat [směrnice č. 93/7](#) (včetně její klíčové přílohy). Nová norma by se měla vztahovat na kulturní statky („národní kulturní poklady umělecké, historické nebo archeologické hodnoty“), které byly neoprávněně vyvezeny po roce 1993 a které se nyní nacházejí na území jiného členského státu (doba na ověření, zda v konkrétním případě jde o „národní kulturní poklad“, by se měla prodloužit ze stávajících 2 na 5 měsíců). Stávající právní předpisy EU by nadto měly být posíleny tím, že se (1) prodlouží lhůta pro zahájení řízení o navrácení u soudů v zemi, ve které se majetek nachází, a to ze stávajících 12 měsíců na 3 roky, (2) bude se používat systém pro výměnu informací o vnitřním trhu ([IMI](#)) za účelem usnadnění správní spolupráce a výměny informací, (3) důkazní břemeno se přenesou na posledního vlastníka (pokud je jím žádána náhrada). Výsledná směrnice by měla být implementována do 1 roku od vstupu v platnost. EP by měl o návrhu jednat počínaje lednem 2014.

IMCO: Veřejné online služby musí být přístupné všem od roku 2015

Výbor IMCO 27. 11. 2013 [podpořil](#) poměrem 30:3 návrh Komise z prosince 2012, aby veřejné online

služby byly přístupné všem, např. tělesně hendikepovaným (hluchým, nevidomým), starším nebo „zranitelnějším“ občanům (v současnosti je služeb splňujících dané požadavky údajně přibližně třetina z 761 tis.). Komise navrhla, aby se nové opatření týkalo 12 druhů webů (podání daňového přiznání, žádost o podporu v nezaměstnanosti, přihlášení dítěte do školy, získání úředních listin ap.), a to od konce roku 2015. IMCO požaduje, aby byly přístupné všechny veřejné weby a weby nabízející veřejné služby (tj. např. weby operátorů trhu s elektřinou, plynem, teplem, vodou ap.) a na všech zařízeních (tj. např. i v tabletech a mobilních telefonech). Těch stávajících by se to mělo dotknout do konce roku 2014, nových do konce roku 2016 a „živého audioobsahu“ do konce roku 2018. Výjimkou z tohoto pravidla by měly disponovat jen mikropodniky do 10 zaměstnanců. Na respektování nových pravidel by měl v každém členském státě dohlížet zvláštní úřad. Plénum EP by se mělo návrhem zabývat nejspíše v únoru 2014.

EP chce zpřístupnit finanční pomoc z Fondu solidarity

EP volá po změkčení kritérií a větší flexibilitě při poskytování finanční pomoci z Fondu Solidarity. Komise návrhem vyslyšela požadavek EP z července 2013 (více v příspěvku „EP se v usnesení vyjádřil k povodním ve střední Evropě“, [Ve zkratce... , Monitoring červenec/srpen 2013](#)) a navázala na sdělení o budoucnosti Fondu solidarity, který předložila v říjnu 2011. V červenci 2013 následovalo přijetí legislativního návrhu na změnu nařízení o Fondu solidarity nyní projednávaného v Radě a EP (více v příspěvku „Komise představila očekávanou revizi Evropského fondu solidarity“, [Monitoring červenec/srpen 2013](#)). Kvůli nejasné definici regionální katastrofy dochází k odmítnutí žádosti většiny postižených regionů. Komise navrhuje nastavení kritéria výše škody na úrovni 1,5 % HDP regionu. Zpravodajka Rosa E. Ferragut (EPP) ovšem [navrhuje](#) tuto hranici snížit na 1 % HDP, což nevyvrátil ani výbor REGI při projednávání její zprávy 28. 11. 2013. Otázkou je postoj Rady vzhledem k financování Fondu solidarity – v současnosti disponuje 1 mld. € ročně, v období 2014–2020 se ovšem jeho rozpočet sníží na polovinu.

Komise navrhla pravidla k ochraně důvěrných obchodních informací

Komise 28. 11. 2013 [navrhla nová pravidla](#) mající zajistit ochranu nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před neoprávněným získáním, použitím a zveřejněním. Návrh směrnice zavádí společnou definici

obchodního tajemství (např. ve Velké Británii, Irsku, Nizozemsku, Belgii či Francii daná otázka není upravena nebo není upravena dostatečně – ve Francii je ošetřeno zneužití obchodního tajemství zaměstnanci) a prostředky, jimiž se oběti zneužití obchodního tajemství budou moci před vnitrostátními soudy domoci nápravy, např. stažení produktů zneužívajících obchodní tajemství z trhu. Na rozdíl od patentovaných vynálezů nebo literárních děl chráněných autorským právem není majitel obchodního tajemství, např. vzorce, obchodního procesu, receptu nebo marketingové koncepce, vlastníkem výlučného práva na svůj výtvar. Konkurence a jiné třetí osoby proto mohou objevit, rozvíjet a volně používat stejné vzorce. Obchodní tajemství jsou chráněná zákonem pouze v případech, kdy nějaká osoba získala důvěrné informace nezákonným způsobem (například krádeží nebo úplatkem). V roce 2013 [ohlásilo](#) krádež informací 25 % společností, což ve srovnání s 18 % v roce 2012 představuje stoupající trend. Na druhou stranu, pokud se stanou obětí zneužití, nepřejí si, aby se jejich kauzou zabýval soud v občanskoprávním řízení, protože si nejsou jisty, že při projednávání bude zachována důvěrnost jejich obchodního tajemství. O návrhu bude spolurozhodovat Rada a EP.

Summit východního partnerství přinesl jen částečný úspěch

Nejdiskutovanějším tématem summitu, který se [konal](#) ve dnech 28.–29. 11. 2013 ve Vilniusu, bylo rozhodnutí Ukrajiny prozatím nepodepsat asociací a obchodní dohodu s EU. Oficiálně uváděné důvody jsou ekonomického rázu, Ukrajina však přiznala, že byla od podepsání odrazena nátlakem Ruska, které trvá na připojení Ukrajiny k jeho celní unii. Ukrajinskí představitelé nedávno uvedli, že uzavření dohody s EU by jejich ekonomiku ročně stálo 20 mld. €, jejichž kompenzací by požadovala po EU. EU i Ukrajina zopakovaly svůj závazek k podpisu smlouvy, termín je však nejasný. Představitelé EU nelibě reagovali na ruský tlak vůči východním partnerům, který podle nich ovlivňuje suverénní rozhodování jejich vlád. Summitu se účastnili zástupci EU a představitelé Arménie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Gruzie, Moldávie a Ukrajiny. Východní partnerství je specifická dimenze evropské politiky sousedství, která podporuje reformní procesy v zemích východní Evropy s cílem přiblížit je politicky i ekonomicky EU. Účastníci se sešli po 2 letech od summitu ve Varšavě a hodnotili pokrok, kterého v rámci partnerství dosáhli. Došli však k závěru, že stále přetrvávají problémy v oblastech jako demokracie, dodržování základních svobod a právního státu, což by mělo být napraveno posílením ne-

závislosti soudnictví, účinným potíráním korupce a reformou veřejné správy. Výsledkem jednání je podepsání asociační a obchodní dohody EU s Gruzii a Moldavskem. Rovněž byla podepsána dohoda o zjednodušení vízového styku s Ázerbájdžánem, rámcová dohoda o účasti Gruzie na mezinárodních

misích vedených EU a dohoda o společném leteckém prostoru s Ukrajinou. Zahájit jednání o zjednodušení vízového režimu je připraveno Bělorusko, Komise také navrhla bezvízový styk se schengenským prostorem pro občany Moldavska, kteří vlastní pas s biometrickými údaji.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 18.–21. 11. 2013

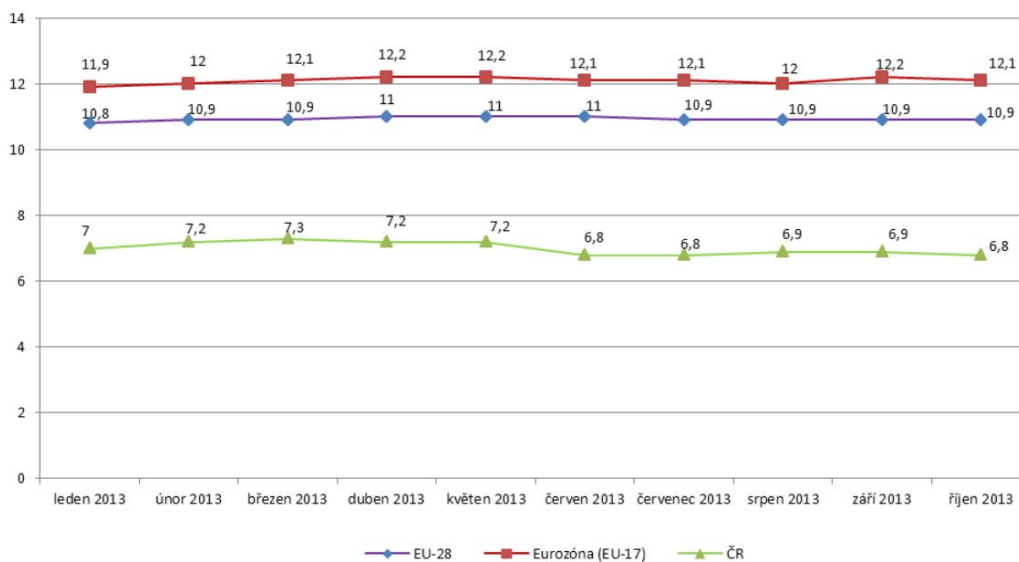
Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Doris Pack týkající se zavedení programu „Erasmus pro všechny“ (A7-0405/2012)	632	Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák	29	-	30	Strejček
Zpráva A. Vălean, D. Riquet a I. Ayala Sender o vytvoření Nástroje pro propojení Evropy (A7-0021/2013)	583	Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák	91	-	17	-
Zpráva G. Koumoutsakose a I. Ertuga o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě (A7-0012/2013)	546	Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák	104	-	41	-
Zpráva Helmuta Scholze o uzavření protokolu, kterým se mění dohoda o vládních zakázkách (A7-0339/2013)	595	Češková, Fajmon, Kožušník, Tošenovský, Vlasák	101	-	20	Strejček
Zpráva Mariana-Jeana Marinescu o zřízení evropských systémů družicové navigace a jejich využívání (A7-0321/2013)	603	Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák Zahradil	29	-	59	-
Zpráva E. Regner a R. Kratsa-Tsagaropoulou o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/správní rady společností kotovaných na burzách (A7-0340/2013)	459	-	148	Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	81	-
Zpráva Michela Dantina týkající se stanovení společné organizace trhů se zemědělskými produkty (A7-0366/2013)	426	-	253	Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	8	-
Zpráva L. M. Capoulase Santose o stanovení pravidel pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky (A7-0362/2013)	447	-	232	Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	8	-
Zpráva Sharon Bowles týkající se změny směrnice 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (A7-0352/2013)	589	Češková, Fajmon, Tošenovský, Zahradil	10	-	8	-

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP.

VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT

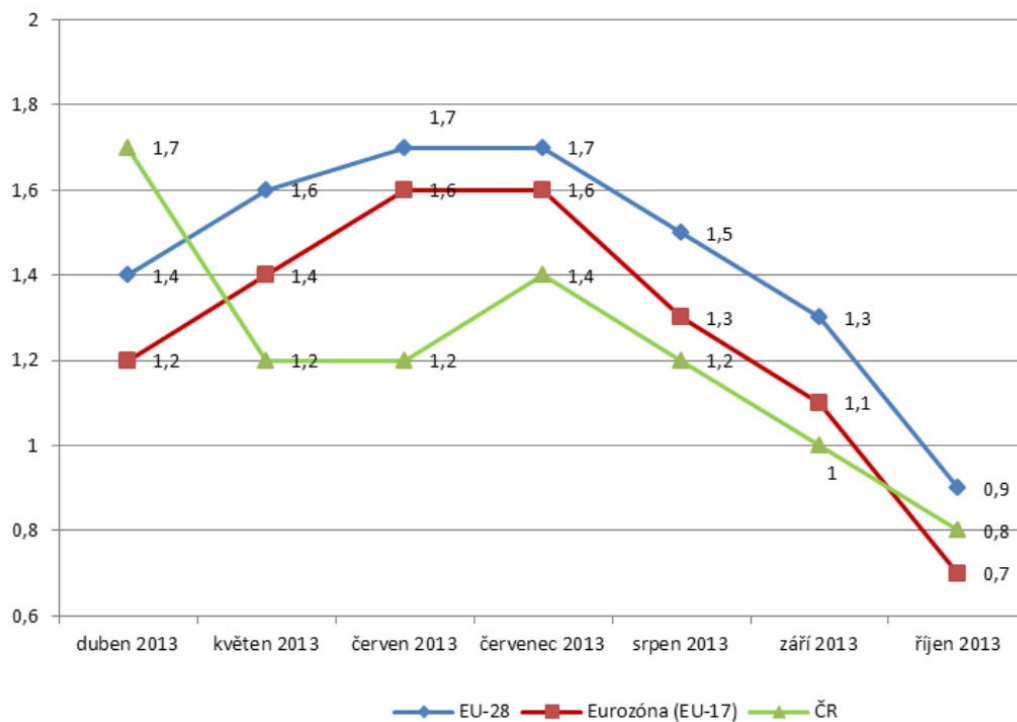
Vývoj míry nezaměstnanosti v EU, eurozóně a ČR (v %)

Poznámka: EU-28 od 1. 7. 2013

Zdroj: [Eurostat](#)

Vývoj meziroční míry inflace v EU, eurozóně a ČR (v %)

Poznámka: EU-28 od 1. 7. 2013

Zdroj: [Eurostat](#)

V roce 2012 [cestovalo leteckou dopravou](#) v EU 827 mil. pasažérů. Což je nárůst o 0,7 % v porovnání s předchozím rokem a o 10 % v porovnání s rokem 2009, kdy letadlem v EU letělo vůbec nejméně cestujících. Nejvíce osob letá ve Velké Británii (203 mil.). Největší nárůst pasažérů oproti roku 2011 zaznamenala Litva (+17,6 %), největší pokles Slovinsko (-14,1 %) a Slovensko (-13,5 %). ČR zaznamenala také pokles, a to o 7,2 %. Nejvíce pasažérů za rok odbaví londýnské letiště Heathrow – 70 mil.

[Evropská populace roste](#). Během roku 2012 se navýšila o 1,1 mil. osob a v lednu 2013 žilo v EU-28 celkem 505,7 mil. obyvatel. Přirozený přírůstek činil 0,2 mil. osob a migrace 0,9 milionů. V roce 2012 se v EU narodilo 5,2 mil. dětí a zemřelo 5 mil. obyvatel. Největší přirozený přírůstek zaznamenalo Irsko, nejmenší (záporný) naopak Bulharsko. Největší čistý příliv migrantů zaznamenalo Lucembursko, největší čistý odliv Irsko. Populace narostla v 17 zemích, ve zbylých 11 poklesla.

V roce 2012 bylo v EU vyprodukováno [285 mil. tun obilovin](#), ze 44 % pšenice. Největším producentem je Francie, která vypěstuje 24 % (69 mil. tun) z celkového objemu produkce. Ve stejném roce bylo v EU vyprodukováno 140 mil. tun kravského mléka, na čemž mělo největší podíl Německo (21 %). Z mléka bylo vyrobeno 32 mil. tun mléka ke konečné spotřebě, 9 mil. tun sýra a 2,5 mil. tun smetany, přičemž největším producentem konzumního mléka je Velká Británie (22 %), nejvíce sýra, smetany i másla vyrobili v Německu (cca 22 %).

Poznámka

Přehled obsahuje statistické údaje Eurostat zveřejněné v listopadu 2013.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V PROSINCI 2013

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
<u>Zelený akční plán pro malé a střední podniky</u>	Životní prostředí	12. 12. 2013
<u>Strategie EU pro jadransko-jónský region</u>	Regionální politika	13. 12. 2013
<u>Stanovení kvantitativního cíle v oblasti snižování množství odpadků v moři</u>	Životní prostředí	18. 12. 2013
<u>Návrh pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích</u>	Hospodářská soutěž	31. 12. 2013
<u>Crowdfunding (získávání prostředků formou sbírky) v EU – přidaná hodnota případných opatření na úrovni EU</u>	Vnitřní trh	31. 12. 2013
<u>Pokyny Komise ohledně formátu a obsahu plánů pediatrického výzkumu</u>	Veřejné zdraví	3. 1. 2014
<u>Rozšíření zabezpečení doménových jmen (DNSSEC) pro potřeby veřejných zakázek</u>	Vnitřní trh	19. 1. 2014
<u>Jazyk XML vytvořený konsorciem World Wide Web (W3C) pro potřeby veřejných zakázek</u>	Vnitřní trh	19. 1. 2014
<u>Norma ECMA-402 402 (verze 1) – internacionalizace ECMAScriptu – specifikace API (prosinec 2012)</u>	Vnitřní trh	19. 1. 2014
<u>Technické specifikace IPv6 pro potřeby veřejných zakázek</u>	Vnitřní trh	19. 1. 2014
<u>Technické specifikace identifikace elektronické pošty DomainKeys (DKIM)</u>	Vnitřní trh	19. 1. 2014
<u>Technické specifikace protokolu „Lightweight Directory Access Protocol“ verze 3 (LDAPv3) pro potřeby veřejných zakázek</u>	Vnitřní trh	20. 1. 2014
<u>Návrh zdokonalení ochrany před dotacemi a nekalými cenovými praktikami způsobujícími újmu leteckým dopravcům při poskytování leteckých služeb ze zemí, které nejsou členy EU</u>	Doprava	21. 1. 2014
<u>Budoucnost politik v oblasti vnitřních věcí</u>	Justice a vnitro	21. 1. 2014
<u>Modernizace státní podpory prostřednictvím lepšího hodnocení</u>	Hospodářská soutěž	24. 1. 2014
<u>Přezkum nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele</u>	Spotřebitelé	31. 1. 2014
<u>Celoevropský systém označování výrobků z pravé kůže</u>	Vnitřní trh	31. 1. 2014
<u>Přezkum stávajících právních předpisů v oblasti DPH týkajících se veřejnoprávních subjektů a osvobození od daně ve veřejném zájmu</u>	Daně	14. 2. 2014
<u>Příprava realizace evropských účetních standardů pro veřejných sektor (EPSAS) členských států EU – konzultace ohledně správních zásad a struktur budoucích standardů EPSAS</u>	Hospodářská politika	17. 2. 2014
<u>Zavedení infrastruktury pro prostorové informace v EU (INSPIRE) (směrnice č. 2007/2)</u>	Životní prostředí	21. 2. 2014

Poznámky

1. Nově otevřené konzultace jsou podbarveny.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA PROSINEC 2013

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
2	3	4	5	6
Rada COMPETITIVNESS	Rada COMPETITIVNESS	Rada COREPER I	Rada JHA TTE	Rada JHA
		EP BUDG	EP AFET, CONT, ECON, EMPL, ITRE, LIBE, FEMM	
9	10	11	12	13
Rada EPSCO	Rada EPSCO ECOFIN	Rada COREPER I	Rada TTE	Rada ENVIRONMENT
EP Plénium AFET, DEVE, EMPL, AGRI, LIBE	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	
16	17	18	19	20
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES FAC	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES GAC	Rada COREPER I		
EP INTA, ENVI, IMCO, TRAN, PECH, JURI, AFCO	EP ENVI, IMCO, TRAN, PECH, CULT, JURI, AFCO	EP REGI		

SEZNAM ZKRATEK

ABER	Agricultural Block Exemption Regulation (nařízení o blokových výjimkách v zemědělství)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
CEF	Connecting Europe Facility (Nástroj pro propojení Evropy)
CO ₂	oxid uhličitý
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
COSME	Competitiveness of Small and Medium-Sized Enterprises (konkurenceschopnost malých a středních podniků)
CULT	Culture and Education Committee (Výbor EP pro kulturu a vzdělávání)
ČR	Česká republika
EASA	European Aviation Safety Agency (Evropská agentura pro bezpečnost letectví)
EaSI	EU Employment and Social Innovation (Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace)
EBF	European Banking Federation (Evropská bankovní federace)
EC	European Community (Evropské společenství)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
ECR	European Conservatives and Reformists Group (Skupina Evropských konzervativců a reformistů)
EFD	Europe of Freedom and Democracy Group (Skupina Evropa svobody a demokracie)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EIB	Evropská investiční banka
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority (Evropský orgán pro pojišťovnictví)
EIT	European Institute of Innovation and Technology (Evropský technologický institut)
EK	Evropská komise
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPP	European people party (Evropská lidová strana)
ESF	Evropský sociální fond
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ETS	emissions trading system (systém obchodování s emisemi)
EU	Evropská unie
EÚD	Evropský účetní dvůr
FEMM	Women's Rights and Gender Equality Committee (Výbor EP pro práva žen a rovnost pohlaví)
FP7	The Seventh Framework Programme for Research (Sedmý rámcový program pro výzkum)
GESAC	Groupement européen des sociétés d'auteurs et compositeurs (Evropské sdružení společností autorů a skladatelů)
GMO	geneticky modifikované organismy
GUE-NGL	European United Left – Nordic Green Left (Evropská sjednocená levice – Severská zelená levice)
HDP	hrubý domácí produkt
HND	hrubý národní důchod
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)

IMI	Internal market information system (systém pro výměnu informací o vnitřním trhu)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
KICs	Knowledge and Innovation Communities (znalostní a inovační společenství)
KIDs	Key Information Documents (sdělení klíčových informací)
LTG	long-term guarantee (dlouhodobá záruka)
MCA	Mobile Communications On-Board Aircraft (mobilní komunikace na palubě letadel)
MFF	Multinational Financial Framework (víceletý finanční rámec)
MMF	Mezinárodní měnový fond
OSN	Organizace spojených národů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PNR	Passenger Name Record (jmenná evidence cestujících)
PRIPs	Packaged Retail Investment Products (strukturované retailové investiční produkty)
SKIPCP	subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů
SMEs	Small and Medium-Sized Enterprises (malé a střední podniky)
SZP	společná zemědělská politika
T&E	European Federation for Transport and Environment (Evropská federace pro dopravu a životní prostředí)
TEN-E	Trans-European Energy Network (transevropská energetická síť)
TEN-T	Trans-European Transport Network (transevropská dopravní síť)
TFTP	Terrorist Finance Tracking Programme (program sledování financování terorismu)
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
UCITS	Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities (subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů)
USSD	Unstructured Supplementary Service Data (protokol užívaný mobilními telefony pro interaktivní komunikaci se serverem mobilního operátora)
WTO	World Trade Organisation (Světová obchodní organizace)

SLOVNÍČEK

acquis Společenství

Společná práva a závazky všech členských států v rámci EU. Acquis sestává mj. z obsahu, principů a politických cílů smluv, legislativy přijaté při jejich aplikaci, z deklarací a rezolucí EU nebo mezinárodních smluv, jež EU uzavřela (popř. smluv uzavřených mezi členskými státy EU v oblasti jejich aktivit).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

evropská politika sousedství

Těž evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

Kjótský protokol

Protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o klimatických změnách dojednaný v japonském Kjótu v prosinci 1997. Průmyslové země se v něm zavázaly prostřednictvím stanovení kvantitativních redukčních emisních cílů ke snížení emisí skleníkových plynů.

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62 %) (viz také „Rada“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna, aby byla v letech 2010–2012 znovu zpřísněna (zejm. tzv. six packem a two packem).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejlépe občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn (maastrichtskou) Smlouvou o EU.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem. Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

Schengenské dohody

Souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty: Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z roku 1985 a Schengenskou prováděcí úmluvu z roku 1990.

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), již jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

sociální partneři

Organizace, s nimiž Komise jedná o problematice sociální politiky. Činí tak z titulu požadavku, jež je zakotven v zakládacích smlouvách EU. Mezi sociální partnery patří jak zástupci zaměstnavatelů, tak zástupci zaměstnanců (viz také „Komise“).

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

system obchodování s emisními povolenkami

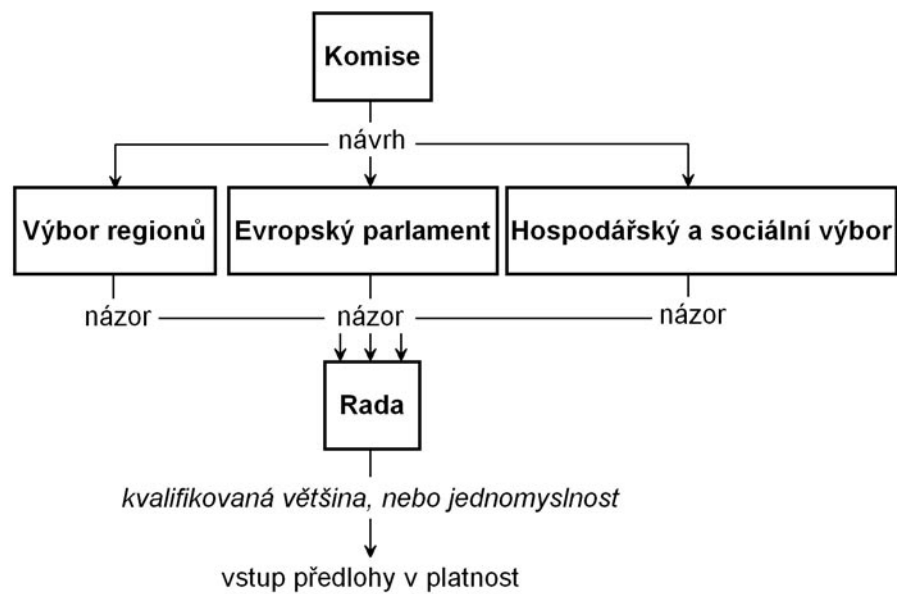
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jež má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

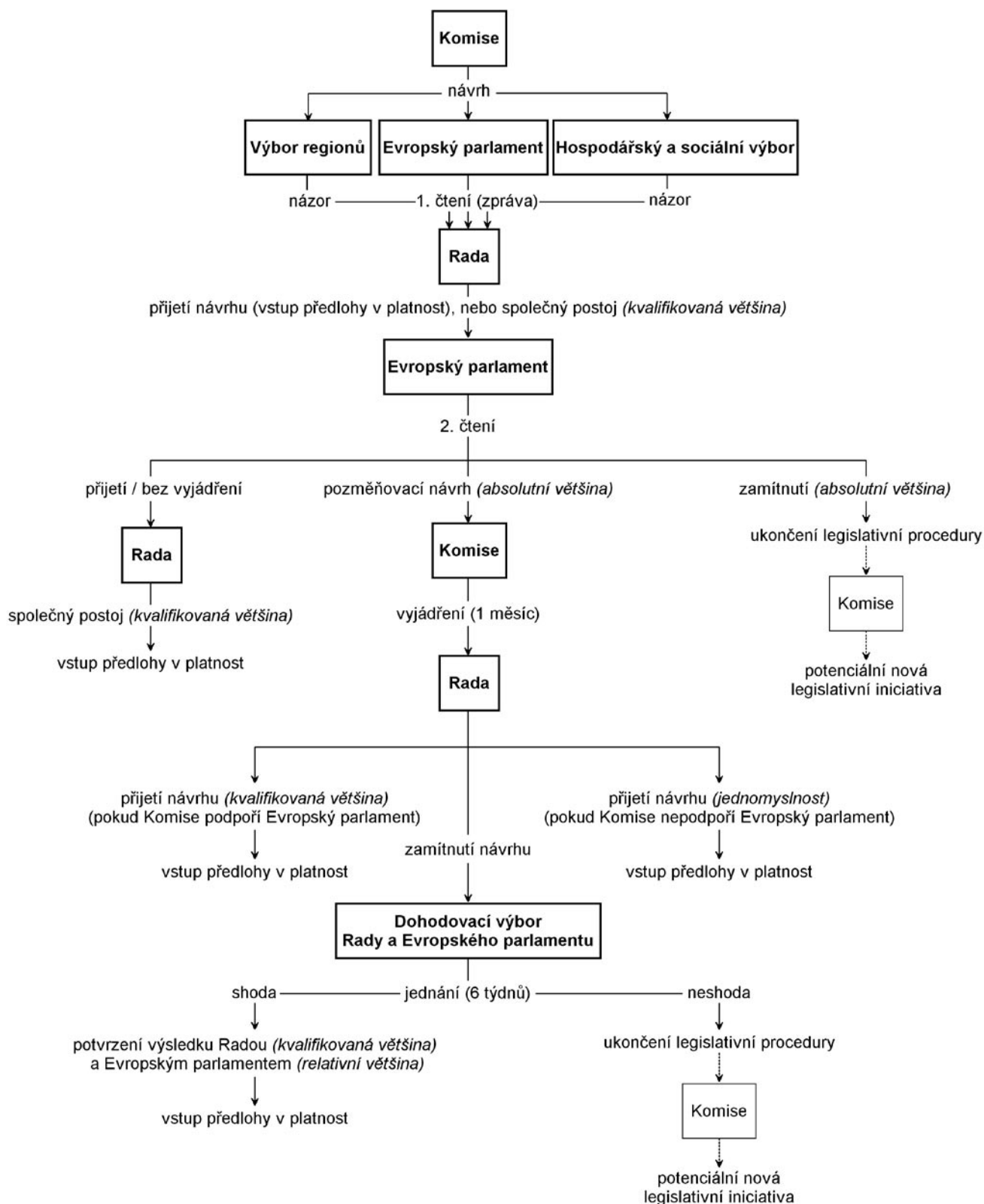
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.